

ALIANȚA ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII DIN MOLDOVA

RAPORT DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE privind implementarea Agendei Legislative AIM 2025

Evaluarea implementării inițiativelor de advocacy prevăzute
de Agenda Legislativă AIM 2025

Chișinău
2026

RAPORT DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE privind implementarea Agendei Legislative AIM 2025

Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

Mediacor, str. Alexei Mateevici nr. 60
Chișinău, Republica Moldova
Tel: (373) 60 420 400
contact@sme.md
www.aimm.md

Raportul de monitorizare și evaluare privind implemetnarea Agendei Legislative AIM 2025 (în continuare „Raport”) este o ediție periodică, realizată de Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova, și conține constatări, analize, concluzii și recomandări în scopul prezentului Raport.

Conținutul, terminologia și/sau constatările cuprinse în Raport nu implică vreo poziție politică a Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova și nu poate fi interpretată sub acest aspect.

Raportul a fost elaborat cu suportul Guvernului Elveției în cadrul Proiectului „Optim Project – Oportunități prin Tehnologii și Inovație în Moldova” realizat de HELVETAS Swiss Intercooperation și Center for Center for International Private Enterprise.

Opiniile exprimate în acest Raport aparțin exclusiv autorilor. Acestea nu pot fi interpretate sub nici o formă ca reflectând opinia și poziția Proiectului OPTIM al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, implementat de Helvetas Swiss Intercooperation.

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul Raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri nonprofit, însă cu indicarea obligatorie a sursei. Conținutul Raportului poate fi supus revizuirilor redacționale.

CUPRINS

ACRONIME	5
REZUMAT EXECUTIV	6
CAPITOLUL I. CONTEXTUL EVALUĂRII	7
CAPITOLUL II. METODOLOGIA EVALUĂRII IMPLEMENTĂRII AGENDEI LEGISLATIVE.....	8
CAPITOLUL III. EVALUAREA IMPLEMENTĂRII AGENDEI LEGISLATIVE.....	12
3.1. Ferestre sectoriale în Fondul de Garantare a Creditelor	12
3.2. Publicarea termenelor și indicatorilor privind examinarea cererilor de finanțare.....	13
3.3. Credit fiscal pentru investițiile verzi ale IMM-urilor	14
3.4. Protecția efectivă a răspunderii limitate a asociațiilor SRL în relațiile de creditare	15
3.5. Termene-limită și transparență publică în examinarea cererilor depuse la programele publice de finanțare	16
3.6. Motivarea deciziilor și mecanismul intern de contestare a rezultatelor programelor ODA.....	18
3.7. Cofinanțarea formării profesionale continue pentru angajații IMM-urilor	19
3.8. Fondurile sectoriale de formare profesională	20
3.9. Sprijinirea certificării internaționale și recunoașterea certificatelor necesare accesului pe piața Uniunii Europene	21
3.10. Consolidarea capacităților autorității pentru internaționalizarea IMM-urilor	23
3.11. Introducerea Testului obligatoriu IMM pentru toate proiectele de acte normative	24
3.12. Digitalizarea și consolidarea participării publice în procesul decizional	26
3.13. Mecanism unic de intrare în vigoare, cu perioadă de tranziție pentru actele economice și fiscale	27
3.14. Acorduri-cadru între autorități și furnizorii de soluții IT pentru digitalizarea IMM-urilor	29
3.15. Rețea de consultanță gratuită pentru digitalizarea IMM-urilor	30
3.16. Procedură simplificată și controlată de restructurare voluntară a datoriilor pentru IMM-urile aflate în dificultate financiară	31
3.17. Mecanism fiscal de urgență activabil în situații de criză	33
3.18. Proceduri simplificate de insolabilitate pentru IMM-uri	34
3.19. Măsuri și proceduri simplificate de lichidare a întreprinderilor.....	36
3.20. Perfecționarea mecanismului de obținere a certificatului de forță majoră.....	37
3.21. Consolidarea Oficiului Național al Turismului în Republica Moldova	39
3.22. Reglementarea trotinetelor electrice în contextul micromobilității urbane	40
3.23. Reglementarea industriei organizării de evenimente	42
3.24. Clasificarea IMM-urilor și regimul fiscal	44
3.25. Reglementarea activității economice independente	45
3.26. Susținerea producătorilor casnici	47

3.27. Regimul fiscal al IMM-urilor: prelungirea facilității pentru profitul nedistribuit și vacanța fiscală pentru întreprinderile nou-create	49
3.28. Constatări privind implementarea Agendei Legislative	51
CAPITOLUL IV. UTILIZAREA MECANISMELOR DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE PREVĂZUTE DE AGENDA LEGISLATIVĂ AIM 2025	53
4.1. Rolul mecanismelor de monitorizare și evaluare.....	53
4.2. Utilizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare	55
4.3. Concluzii generale	55
CAPITOLUL V. CONCLUZII GENERALE.....	56
5.1. Implementarea Agendei Legislative	56
5.2. Rezultatele activității de advocacy.....	57
5.3. Procesul de monitorizare și evaluare	57
5.4. Concluzia generală	58

ACRONIME

AIM	Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova
CAEM	Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
IT	Tehnologia informației
MDED	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
ODA	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
OPTIM	Oportunități prin Tehnologii și Inovație în Moldova
SME	Small and Medium-sized Enterprises
SRL	Societate cu răspundere limitată
UE	Uniunea Europeană

REZUMAT EXECUTIV

Prezentul Raport prezintă rezultatele monitorizării și evaluării implementării Agendei Legislative AIM 2025 și urmărește aprecierea gradului de realizare a inițiativelor de advocacy incluse în acest document. Evaluarea examinează evoluția fiecărei inițiative prin raportare la obiectivele asumate, activitățile de advocacy desfășurate, evoluțiile cadrului normativ și administrativ, precum și rezultatele înregistrate în perioada evaluată. Totodată, Raportul analizează modul în care au fost aplicate mecanismele de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă pentru urmărirea implementării acestora.

Evaluarea a fost realizată în conformitate cu metodologia prezentată în Capitolul II și are la bază documentele și informațiile analizate pentru fiecare inițiativă. În cadrul procesului de evaluare au fost examinate obiectivul urmărit, acțiunile de advocacy desfășurate, evoluțiile legislative și administrative relevante și rezultatele care puteau fi constatate la data finalizării raportului. Constatările, concluziile și calificativele au fost formulate prin aplicarea aceluiași criterii metodologice pentru toate inițiativele evaluate.

Analiza efectuată evidențiază un grad diferit de implementare a inițiativelor prevăzute în Agenda Legislativă AIM 2025. Pentru o parte dintre acestea au fost identificate evoluții legislative și administrative care corespund integral sau în mare parte obiectivelor urmărite. În alte cazuri au fost constatate măsuri sau procese de reformă care contribuie la realizarea obiectivelor propuse, fără a prelua integral soluțiile promovate prin Agenda Legislativă. Totodată, pentru unele inițiative nu au fost identificate evoluții relevante în perioada de referință. Fiecare inițiativă a fost evaluată individual, în baza documentelor analizate și potrivit grilei de evaluare prevăzute de metodologia raportului.

Evaluarea mecanismelor de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă confirmă utilizarea acestora în activitatea AIM și existența unui cadru intern destinat monitorizării și raportării implementării inițiativelor de advocacy. Documentele analizate confirmă utilizarea

mecanismului intern de observare a mediului IMM și continuitatea practicii de raportare anuală. În ceea ce privește Barometrul IMM, evaluarea relevă desfășurarea unor activități de consultare și colectare a informațiilor din mediul de afaceri, fără ca documentele disponibile să confirme instituirea și funcționarea acestuia ca mecanism anual distinct, în forma prevăzută de Agenda Legislativă. În ansamblu, Raportul oferă o imagine documentată asupra modului în care au evoluat inițiativele incluse în Agenda Legislativă AIM 2025 și asupra rezultatelor obținute în perioada evaluată. Concluziile și calificativele formulate reflectă exclusiv rezultatele analizei efectuate și constituie baza pentru aprecierea gradului de implementare a Agendei Legislative, precum și pentru definirea direcțiilor prioritare de advocacy în perioada următoare.

CAPITOLUL I. CONTEXTUL EVALUĂRII

Agenda Legislativă AIM 2025 reprezintă documentul de referință prin care Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova (AIM) și-a stabilit prioritățile și inițiativele de advocacy pentru perioada de implementare. În vederea evaluării modului în care aceste inițiative au fost promovate și valorificate în perioada de referință, a fost elaborat prezentul Raport de monitorizare și evaluare.

Scopul raportului este de a evalua gradul de implementare a Agendei Legislative AIM 2025 prin examinarea inițiativelor de advocacy prevăzute de aceasta și a mecanismelor utilizate pentru monitorizarea implementării lor. Obiectul evaluării îl constituie Agenda Legislativă AIM 2025, inclusiv inițiativele de advocacy și mecanismele instituționale prevăzute pentru susținerea și monitorizarea implementării acestora.

Evaluarea acoperă întreaga perioadă de implementare a Agendei Legislative AIM 2025 și se bazează pe documentele și informațiile disponibile până la data finalizării prezentului raport.

Raportul urmărește:

- evaluarea gradului de implementare a fiecărei inițiative prevăzute în Agenda Legislativă AIM 2025;
- evaluarea gradului de implementare a mecanismelor de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă;
- formularea constatărilor și concluziilor privind implementarea Agendei Legislative, în baza documentelor analizate.

Evaluarea este realizată exclusiv în limitele obiectului stabilit prin prezentul raport. Constatările, concluziile și calificativele formulate au la bază documentele și informațiile analizate și sunt prezentate în conformitate cu metodologia descrisă în Capitolul II. Raportul nu examinează oportunitatea soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă și nu formulează aprecieri asupra procesului de elaborare a politicilor publice sau asupra activității autorităților publice, cu excepția aspectelor relevante pentru evaluarea implementării inițiativelor incluse în Agenda Legislativă AIM 2025.

CAPITOLUL II. METODOLOGIA EVALUĂRII IMPLEMENTĂRII AGENDEI LEGISLATIVE

2.1. Scopul evaluării

Prezenta metodologie stabilește cadrul de evaluare a implementării Agendei Legislative AIM 2025 și reglementează modul de colectare, verificare, analiză și valorificare a informațiilor utilizate la fundamentarea constatărilor, concluziilor și calificativelor formulate în cadrul prezentului raport.

Scopul evaluării constă în aprecierea gradului de implementare a obiectivelor asumate prin Agenda Legislativă, prin analiza activităților de advocacy desfășurate de Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova (AIM), a evoluțiilor cadrului normativ și administrativ și a rezultatelor care pot fi constatate în baza documentelor și informațiilor disponibile la data finalizării evaluării. Metodologia urmărește asigurarea unui proces de evaluare unitar, obiectiv și verificabil, bazat pe aplicarea aceluiași reguli și criterii de analiză pentru toate inițiativele incluse în Agenda Legislativă, indiferent de domeniul de intervenție sau de nivelul de implementare atins în perioada evaluată.

Obiectul evaluării îl constituie implementarea Agendei Legislative AIM 2025, analizată prin prisma inițiativelor de advocacy asumate și a mecanismelor instituționale utilizate pentru promovarea, susținerea și monitorizarea acestora.

Prezentul raport evaluează exclusiv gradul de implementare a Agendei Legislative și nu urmărește aprecierea performanței instituționale a AIM sau evaluarea oportunității măsurilor adoptate de autoritățile publice.

2.2. Obiectul evaluării

Evaluarea a fost realizată prin examinarea individuală a fiecărei inițiative prevăzute în Agenda Legislativă, precum și a mecanismelor instituționale utilizate pentru promovarea, implementarea și monitorizarea acestora.

Analiza fiecărei inițiative s-a întemeiat pe examinarea obiectivului urmărit, a activităților de advocacy desfășurate, a evoluțiilor cadrului normativ și administrativ, precum și a rezultatelor constatate în perioada evaluată.

Pentru asigurarea unei abordări unitare, toate inițiativele au fost evaluate prin aplicarea aceluiași reguli metodologice și a aceluiași criterii de analiză, indiferent de domeniul de reglementare, complexitatea procesului decizional sau numărul autorităților implicate.

Evaluarea a vizat, totodată, mecanismele instituționale prin care AIM a organizat, coordonat și monitorizat implementarea Agendei Legislative, în măsura în care acestea au contribuit la realizarea obiectivelor asumate.

Aplicarea unei metodologii unice a asigurat examinarea uniformă a tuturor inițiativelor și comparabilitatea concluziilor formulate la nivelul întregii Agende Legislative.

2.3. Baza documentară

Evaluarea implementării Agendei Legislative s-a întemeiat pe constituirea unei baze documentare distincte pentru fiecare inițiativă supusă evaluării.

Baza documentară a fost construită prin identificarea, sistematizarea și analiza informațiilor relevante privind obiectivele asumate, activitățile de advocacy desfășurate, evoluțiile cadrului normativ și administrativ, precum și rezultatele constatate în perioada evaluată.

Pentru asigurarea unei abordări unitare, fiecare inițiativă a fost analizată potrivit aceleiași structuri metodologice, care a inclus descrierea inițiativei, examinarea activităților desfășurate, analiza evoluției cadrului normativ și administrativ, reconstituirea cronologiei principalelor evenimente, evaluarea documentelor analizate și formularea concluziilor corespunzătoare.

Baza documentară a fost fundamentată exclusiv pe informații verificabile. În situațiile în care aceeași împrejurare a rezultat din surse diferite, informațiile au fost verificate și coroborate înainte de a fi valorificate în procesul de evaluare.

Constituirea unei baze documentare individuale pentru fiecare inițiativă a urmărit asigurarea trasabilității procesului de evaluare, fundamentarea fiecărei constatări pe documente și informații verificabile, precum și aplicarea uniformă a metodologiei la nivelul întregii Agende Legislative.

În etapa finală a evaluării, documentarea aferentă fiecărei inițiative a fost supusă unei verificări transversale, în scopul validării coerenței concluziilor, uniformizării evaluării și consolidării fundamentării prezentului raport.

2.4. Sursele utilizate în procesul de evaluare

Evaluarea implementării Agendei Legislative AIM 2025 s-a fundamentat pe analiza coroborată a informațiilor provenite din surse oficiale și din alte surse documentare relevante, utilizate în măsura în care au permis stabilirea obiectivă a situației de fapt aferente fiecărei inițiative evaluate.

Procesul de documentare a avut la bază Agenda Legislativă AIM 2025, documentele elaborate și promovate de AIM în cadrul activităților de advocacy, actele normative adoptate sau modificate

În perioada evaluată, proiectele de acte normative și documentația aferentă procesului de elaborare a acestora, inclusiv notele de fundamentare, sintezele obiecțiilor și propunerilor, avizele autorităților competente, procesele-verbale ale consultărilor publice și alte documente relevante.

Au fost valorificate, după caz, informațiile publicate pe platformele oficiale dedicate procesului de elaborare și consultare a actelor normative, comunicatele autorităților publice, materialele prezentate în cadrul consultărilor publice, precum și alte informații oficiale care au permis confirmarea evoluției inițiativelor evaluate.

Toate informațiile utilizate au fost supuse verificării și coroborării. În situațiile în care aceeași împrejurare a rezultat din mai multe surse, concluziile au fost formulate numai după verificarea concordanței acestora. Informațiile care nu au putut fi confirmate prin documente sau surse verificabile nu au fost valorificate la fundamentarea constatărilor și concluziilor prezentului raport.

2.5. Metoda de evaluare

Evaluarea implementării Agendei Legislative s-a realizat prin aplicarea unei metodologii unitare pentru toate inițiativele supuse analizei, în scopul asigurării unei abordări consecvente, comparabile și fundamentate pe criterii uniforme de evaluare.

Analiza fiecărei inițiative a avut la bază examinarea obiectivului urmărit, a activităților de advocacy desfășurate de AIM, a evoluțiilor cadrului normativ și administrativ, precum și a rezultatelor constatate la data finalizării evaluării.

Constatățile au fost formulate prin raportare la ansamblul informațiilor disponibile, fără atribuirea unei valori determinante unui singur document sau unei singure surse. Fiecare concluzie rezultă din analiza coroborată a documentelor și informațiilor disponibile și din aprecierea acestora în contextul evoluției inițiativei evaluate.

În cadrul evaluării au fost valorificate exclusiv fapte și împrejurări confirmate prin documente sau informații verificabile. Estimările, presupunerile, interpretările speculative și informațiile insuficient documentate au fost excluse din procesul de evaluare.

Gradul de implementare a fiecărei inițiative a fost apreciat prin raportare la obiectivele asumate prin Agenda Legislativă și la rezultatele constatate în baza documentelor și informațiilor disponibile la data finalizării evaluării.

2.5.1. Acordarea calificativelor

Gradul de implementare a fiecărei inițiative a fost apreciat prin raportare la obiectivul urmărit prin Agenda Legislativă AIM 2025 și la rezultatele constatate în baza documentelor și informațiilor disponibile la data finalizării evaluării.

Calificativele au fost acordate în baza analizei coroborate a întregii documentări constituite pentru fiecare inițiativă și reflectă exclusiv gradul de implementare constat în perioada evaluată.

2.5.2. Grila de evaluare

În vederea asigurării unei evaluări unitare și comparabile, toate inițiativele au fost evaluate prin utilizarea aceleiași grile de calificative:

Implementată – obiectivul inițiativei a fost realizat în mod substanțial.

Implementată în mare parte – obiectivul a fost realizat într-o proporție semnificativă, însă anumite componente au rămas neimplementate.

În derulare – au fost înregistrate evoluții relevante și măsuri concrete în direcția obiectivului urmărit, fără implementarea integrală a soluției promovate.

Inițiată – au fost întreprinse acțiuni preliminare de promovare sau au fost inițiate procese de elaborare ori consultare, fără rezultate normative sau administrative relevante.

Fără progrese semnificative – documentele și informațiile analizate nu confirmă existența unor evoluții relevante în raport cu obiectivul urmărit.

2.5.3. Evaluarea măsurilor

În procesul de evaluare s-a făcut distincție între obiectivul concret urmărit prin Agenda Legislativă și măsurile legislative sau administrative adoptate de autoritățile publice în același domeniu.

Adoptarea unor măsuri convergente nu a fost considerată, prin ea însăși, echivalentă implementării inițiativei evaluate, calificativul fiind acordat în funcție de măsura în care soluțiile adoptate corespund obiectivului concret promovat prin Agenda Legislativă.

Fig. 1 - Procesul de monitorizare și evaluare

2.6. Limitele evaluării

Constatările și concluziile prezentului raport reflectă exclusiv informațiile și documentele care au putut fi identificate, analizate și verificate până la data finalizării procesului de evaluare.

Evaluarea are ca obiect aprecierea gradului de implementare a inițiativelor prevăzute în Agenda Legislativă și nu urmărește evaluarea oportunității actelor normative adoptate, a politicilor publice promovate de autoritățile competente sau a performanței instituționale a acestora.

Procesul de elaborare și adoptare a politicilor publice implică participarea mai multor autorități publice, organizații ale societății civile, parteneri de dezvoltare și alți actori interesați. În aceste condiții, prezentul raport nu stabilește raporturi de cauzalitate între activitățile de advocacy desfășurate de AIM și deciziile adoptate de autoritățile publice, ci constată exclusiv existența unor

evoluții legislative și administrative care pot fi demonstrate în baza documentelor și informațiilor verificabile.

În consecință, constatările, concluziile și calificativele formulate în cadrul prezentului raport sunt fundamentate exclusiv pe documentele și informațiile analizate și coroborate potrivit metodologiei descrise în prezentul capitol.

CAPITOLUL III. EVALUAREA IMPLEMENTĂRII AGENDEI LEGISLATIVE

3.1. Ferestre sectoriale în Fondul de Garantare a Creditelor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus dezvoltarea Fondului de Garantare a Creditelor prin instituirea unor mecanisme de garantare diferențiate pe sectoare economice, adaptate particularităților principalelor domenii de activitate. Inițiativa a urmărit diversificarea instrumentelor de garantare și facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la finanțare prin mecanisme corelate cu specificul activităților economice și profilul de risc al beneficiarilor.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin participarea la procesul de consultare privind dezvoltarea instrumentelor de sprijin financiar destinate întreprinderilor mici și mijlocii. În cadrul consultărilor instituționale, inclusiv în cadrul Consiliului Consultativ al IMM-urilor, au fost formulate propuneri privind diversificarea mecanismelor de garantare și adaptarea acestora la necesitățile diferitelor sectoare economice.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au fost adoptate și implementate măsuri de dezvoltare a Fondului de Garantare a Creditelor. ODA a operaționalizat mecanismul de garantare a portofoliilor de credite și a introdus produse diferențiate de garantare, inclusiv AGRO GARANT, destinat sectorului agroalimentar, și IMM GARANT, destinat celorlalte domenii eligibile. De asemenea, au fost

institute condiții diferențiate de garantare pentru anumite categorii de investiții, inclusiv pentru proiectele din domeniul energiei regenerabile.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate evidențiază adoptarea unor măsuri care contribuie la diversificarea mecanismelor de garantare și la adaptarea acestora la necesitățile diferitelor categorii de beneficiari, în concordanță cu obiectivul urmărit prin inițiativă.

Totodată, evaluarea relevă că soluția propusă prin Agenda Legislativă privind instituirea unor ferestre sectoriale distincte în cadrul Fondului de Garantare a Creditelor nu a fost preluată în cadrul normativ aplicabil. Obiectivul inițiativei a fost însă valorificat printr-un mecanism instituțional diferit, bazat pe dezvoltarea unor produse de garantare dedicate și pe aplicarea unor condiții diferențiate de garantare pentru anumite categorii de beneficiari și investiții.

În ansamblu, măsurile implementate corespund în mare parte obiectivului urmărit prin inițiativă, chiar dacă modalitatea de reglementare diferă de soluția propusă inițial.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost implementate măsuri care au contribuit la diversificarea instrumentelor de garantare și la extinderea mecanismelor de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii. Deși instituirea unor ferestre sectoriale distincte în cadrul Fondului de Garantare a Creditelor nu a fost realizată, obiectivul urmărit prin inițiativă a fost atins în mare parte prin dezvoltarea unor produse de garantare diferențiate și prin adaptarea condițiilor de garantare la necesitățile anumitor domenii economice.

6. Calificativ

Implementată în mare parte

3.2. Publicarea termenelor și indicatorilor privind examinarea cererilor de finanțare

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus consolidarea transparenței și predictibilității programelor publice de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii prin publicarea informațiilor privind procesul de examinare a cererilor de finanțare. Inițiativa a urmărit asigurarea accesului solicitanților la informații privind termenele aplicabile etapelor de evaluare și la indicatori relevanți referitori la administrarea programelor de finanțare, inclusiv numărul cererilor depuse, aprobate și respinse, durata procesului de examinare și alte informații de interes pentru beneficiari.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin participarea la procesul de consultare publică privind elaborarea Regulamentului-cadru referitor la instrumentele de suport destinate întreprinderilor mici și mijlocii. În cadrul consultărilor au fost formulate propuneri privind stabilirea unor termene clare pentru desfășurarea apelurilor și examinarea cererilor de finanțare, consolidarea transparenței procedurilor administrative și sporirea garanțiilor procedurale aplicabile solicitanților. Potrivit Raportului anual AIM 2025, în cadrul procesului de consultare au fost acceptate mai multe propuneri formulate de AIM, inclusiv cele privind creșterea transparenței și predictibilității procedurilor de administrare a programelor de finanțare.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au fost adoptate și implementate măsuri orientate spre consolidarea transparenței administrării programelor publice destinate întreprinderilor mici și mijlocii. Guvernul a aprobat Regulamentul-cadru privind instrumentele de suport destinate IMM-urilor, care

stabilește obligația publicării procedurilor de evaluare și aprobare, a perioadelor de aplicare și a documentației aferente fiecărui instrument de sprijin.

Ulterior, ODA a început publicarea sistematică a calendarelor apelurilor, etapelor procesului de evaluare, ghidurilor de aplicare, manualelor operaționale și a altor informații necesare accesării programelor de finanțare. Totodată, în cadrul procesului de digitalizare a serviciilor destinate mediului de afaceri, a fost lansată platforma „Cabinetul Antreprenorului”, destinată depunerii și administrării electronice a cererilor de finanțare.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate evidențiază adoptarea unor măsuri care au contribuit la consolidarea transparenței procedurilor de administrare a programelor publice de finanțare și la îmbunătățirea accesului solicitanților la informațiile privind desfășurarea apelurilor, procedurile de evaluare și documentația aferentă fiecărui instrument de suport.

Totodată, evaluarea relevă că nu a fost instituit un mecanism unitar de publicare a indicatorilor privind examinarea cererilor de finanțare, inclusiv durata procesului de evaluare, numărul cererilor aprobate și respinse sau alți indicatori de performanță aplicați în mod uniform tuturor programelor administrate de ODA.

În ansamblu, măsurile implementate contribuie în mare parte la realizarea obiectivului urmărit prin inițiativă, însă componenta referitoare la publicarea sistematică și standardizată a indicatorilor privind examinarea cererilor de finanțare a fost realizată doar parțial.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost implementate măsuri care au consolidat transparența procedurilor de administrare a programelor publice de finanțare și accesul solicitanților la informațiile necesare privind aplicarea și evaluarea cererilor de finanțare. Cu toate acestea, nu a fost instituit un mecanism unitar de publicare a indicatorilor privind examinarea cererilor pentru toate programele administrate de ODA. În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă poate fi considerat realizat în mare parte.

6. Calificativ

Implementată în mare parte

3.3. Credit fiscal pentru investițiile verzi ale IMM-urilor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unui mecanism fiscal destinat stimulării investițiilor verzi realizate de întreprinderile mici și mijlocii prin introducerea unui credit fiscal și a unor instrumente compensatorii aplicabile investițiilor în tehnologii de eficiență energetică și în producerea energiei din surse regenerabile. Inițiativa a urmărit stimularea investițiilor în economia verde prin utilizarea unor instrumente fiscale dedicate.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin formularea unor propuneri de politici publice privind utilizarea instrumentelor fiscale pentru stimularea investițiilor realizate de mediul de afaceri. Propunerile au vizat instituirea unui credit fiscal verde și a unui voucher fiscal destinat investițiilor efectuate de întreprinderile mici și mijlocii în tehnologii de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile.

Totodată, în cadrul activităților de consultare și dialog instituțional au fost formulate propuneri privind aplicarea unor măsuri fiscale destinate stimulării investițiilor, inclusiv menținerea facilităților aplicabile profitului reinvestit.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au fost adoptate și menținute măsuri orientate spre susținerea investițiilor și dezvoltarea sectorului energiei regenerabile. Acestea au inclus facilități fiscale generale aplicabile profitului reinvestit, facilități fiscale și vamale pentru anumite echipamente destinate producerii și stocării energiei din surse regenerabile, precum și continuarea programelor publice de sprijin destinate investițiilor verzi.

De asemenea, politica fiscală pentru anul 2027 a menținut măsuri fiscale cu aplicabilitate generală orientate spre stimularea investițiilor.

Cu toate acestea, în perioada evaluată nu au fost identificate modificări legislative prin care să fie instituit mecanismul fiscal distinct propus prin inițiativă, respectiv introducerea unui credit fiscal verde și a unui voucher fiscal destinat investițiilor realizate de întreprinderile mici și mijlocii.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate evidențiază adoptarea și menținerea unor măsuri fiscale și financiare care contribuie la stimularea investițiilor și la dezvoltarea sectorului energiei regenerabile. Facilitățile fiscale existente și programele publice de sprijin creează condiții favorabile pentru realizarea investițiilor în domeniul eficienței energetice și al producerii energiei din surse regenerabile.

Totodată, evaluarea relevă că mecanismul fiscal distinct propus prin inițiativă nu a fost instituit în cadrul normativ aplicabil. În perioada evaluată nu au fost introduse creditul fiscal verde și voucherul fiscal destinat investițiilor realizate de întreprinderile mici și mijlocii, astfel cum au fost prevăzute în Agenda Legislativă.

În ansamblu, măsurile adoptate contribuie la realizarea obiectivului general de stimulare a investițiilor verzi, însă soluția fiscală promovată prin inițiativă nu a fost implementată.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost adoptate și menținute măsuri fiscale și financiare care sprijină investițiile în domeniul energiei regenerabile și al eficienței energetice. Cu toate acestea, mecanismul fiscal distinct propus prin inițiativă, constând în instituirea unui credit fiscal verde și a unui voucher fiscal destinat investițiilor realizate de întreprinderile mici și mijlocii, nu a fost reglementat.

În consecință, obiectivul inițiativei a fost susținut prin măsuri fiscale și financiare cu caracter general, fără implementarea mecanismului fiscal distinct propus prin Agenda Legislativă.

6. Calificativ

În derulare

3.4. Protecția efectivă a răspunderii limitate a asociațiilor SRL în relațiile de creditare

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus consolidarea protecției principiului răspunderii limitate a asociațiilor societăților cu răspundere limitată în procesul de creditare a întreprinderilor mici și

mijlocii. Inițiativa a urmărit promovarea unor soluții legislative care să limiteze solicitarea garanțiilor personale din partea asociațiilor și administratorilor și să asigure o aplicare mai eficientă a principiului răspunderii limitate în relațiile de creditare.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin activitățile de advocacy desfășurate în vederea îmbunătățirii cadrului juridic aplicabil întreprinderilor mici și mijlocii. În perioada monitorizată nu au fost identificate activități publice distincte sau inițiative instituționale dedicate exclusiv promovării acestei propuneri legislative.

3. Evoluția inițiativei

Analiza evoluțiilor legislative din perioada evaluată nu evidențiază inițierea unor modificări normative care să răspundă obiectivului urmărit prin această inițiativă.

Singura evoluție relevantă identificată în domeniul creditării privește transpunerea Directivei (UE) 2023/2225 privind contractele de credit pentru consumatori. Această intervenție legislativă reglementează raporturile dintre creditori și consumatori și nu vizează creditarea întreprinderilor, regimul garanțiilor personale sau aplicarea principiului răspunderii limitate în relațiile dintre instituțiile financiare și întreprinderile mici și mijlocii.

De asemenea, în perioada evaluată nu au fost identificate modificări ale Codului civil, ale Legii privind societățile cu răspundere limitată sau ale altor acte normative care să limiteze solicitarea garanțiilor personale ori să consolideze protecția juridică a asociațiilor în procesul de creditare.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că, în perioada evaluată, nu au fost adoptate măsuri legislative sau administrative care să contribuie la realizarea obiectivului urmărit prin această inițiativă.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile adoptate în domeniul creditării au vizat exclusiv protecția consumatorilor și nu răspund obiectivului privind consolidarea protecției răspunderii limitate a asociațiilor societăților cu răspundere limitată în relațiile de creditare a întreprinderilor mici și mijlocii.

În ansamblu, analiza efectuată nu identifică progrese normative relevante privind implementarea soluției legislative promovate prin Agenda Legislativă.

5. Concluzie

În perioada evaluată nu au fost identificate modificări legislative sau administrative care să răspundă obiectivului urmărit prin această inițiativă. Regimul juridic aplicabil răspunderii limitate a asociațiilor societăților cu răspundere limitată în relațiile de creditare a rămas neschimbat, iar soluția legislativă propusă prin Agenda Legislativă nu a fost implementată. În consecință, implementarea inițiativei nu poate fi confirmată pentru perioada de monitorizare.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative

3.5. Termene-limită și transparență publică în examinarea cererilor depuse la programele publice de finanțare

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unor reguli uniforme privind stabilirea și publicarea termenelor de examinare a cererilor depuse în cadrul programelor publice de finanțare destinate întreprinderilor mici și mijlocii, precum și consolidarea transparenței procesului de evaluare prin publicarea informațiilor relevante privind administrarea acestor programe. Inițiativa a urmărit creșterea predictibilității procedurilor administrative și îmbunătățirea accesului beneficiarilor la informațiile necesare privind derularea programelor de suport.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin participarea la procesul de elaborare a noului cadru normativ privind instrumentele de suport destinate întreprinderilor mici și mijlocii. La 23 iunie 2025, AIM a transmis Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării propuneri asupra proiectului Regulamentului-cadru, solicitând stabilirea unor termene clare pentru desfășurarea apelurilor și examinarea cererilor de finanțare, precum și consolidarea transparenței procedurilor administrative. Activitatea desfășurată în acest domeniu este reflectată și în Raportul anual AIM pentru anul 2025.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată a fost revizuit cadrul normativ aplicabil programelor publice de finanțare destinate întreprinderilor mici și mijlocii. În acest context, Guvernul a adoptat Hotărârea Guvernului nr. 603/2025 privind Regulamentul-cadru al instrumentelor de suport pentru IMM-uri, care stabilește obligația reglementării procedurilor de evaluare și aprobare, a termenelor de implementare și a publicării informațiilor relevante pentru fiecare instrument de suport.

Ulterior, ODA a început implementarea acestor prevederi prin publicarea calendarelor apelurilor, etapelor procesului de evaluare, criteriilor de eligibilitate și documentației aferente programelor de finanțare.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă adoptarea unor măsuri normative și administrative care au contribuit la consolidarea transparenței procedurilor de administrare a programelor publice de finanțare și la publicarea informațiilor necesare privind desfășurarea apelurilor și procesul de evaluare.

Totodată, evaluarea evidențiază că nu a fost instituit un mecanism unitar de publicare a indicatorilor de performanță privind examinarea cererilor de finanțare, inclusiv durata procesului de evaluare, rata de aprobare, rata de respingere sau alți indicatori aplicați în mod uniform tuturor programelor administrate de ODA.

În ansamblu, măsurile implementate contribuie în mare parte la realizarea obiectivului urmărit prin inițiativă, însă componenta referitoare la publicarea sistematică și standardizată a indicatorilor privind examinarea cererilor de finanțare nu a fost implementată integral.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost adoptate măsuri normative și administrative care au consolidat transparența și predictibilitatea procedurilor de administrare a programelor publice de finanțare destinate întreprinderilor mici și mijlocii. Cu toate acestea, nu a fost instituit un mecanism unitar de publicare a indicatorilor de performanță privind examinarea cererilor pentru toate programele administrate de ODA. În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă poate fi considerat realizat în mare parte.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.6. Motivarea deciziilor și mecanismul intern de contestare a rezultatelor programelor ODA

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 propune consolidarea garanțiilor procedurale aplicabile solicitanților programelor de suport administrate de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA). Inițiativa urmărește instituirea obligației de motivare a deciziilor de respingere și crearea unei proceduri administrative interne de contestare, care să permită reexaminarea deciziilor înainte de sesizarea instanței de judecată.

2. Acțiunile întreprinse

În procesul de consultare a proiectului Regulamentului-cadru privind instrumentele de suport pentru IMM-uri, AIM a transmis Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării propuneri oficiale prin care a solicitat introducerea unei proceduri de contestare a deciziilor ODA privind acordarea suportului financiar și nefinanciar.

Ulterior adoptării Hotărârii Guvernului nr. 603/2025, AIM a comunicat public că una dintre recomandările acceptate de autoritatea responsabilă a vizat instituirea procedurii de contestare a deciziilor ODA. Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă că promovarea unui cadru normativ mai transparent și consolidarea garanțiilor procedurale pentru mediul de afaceri au reprezentat una dintre direcțiile constante ale activității de advocacy desfășurate de organizație.

3. Evoluția inițiativei

În perioada consultărilor publice desfășurate asupra proiectului Regulamentului-cadru, autoritatea responsabilă a consemnat în tabelul oficial de sinteză observația formulată de AIM privind lipsa unei proceduri de contestare și a acceptat propunerea, completând proiectul cu un capitol distinct dedicat acestei proceduri.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 603/2025 a fost instituit, pentru prima dată, un mecanism administrativ de contestare a deciziilor ODA. Regulamentul prevede comunicarea deciziilor motivate de respingere, dreptul solicitantului de a formula contestație într-un termen determinat, obligația examinării acesteia într-un termen prestabilit și comunicarea rezultatului, fără a afecta dreptul persoanei de a se adresa ulterior instanței de judecată în condițiile Codului administrativ.

4. Evaluarea implementării

Analiza comparativă dintre inițiativa formulată de AIM și cadrul normativ adoptat relevă o corespondență directă între soluția propusă și reglementarea introdusă prin Hotărârea Guvernului nr. 603/2025.

Eidențele analizate confirmă existența întregului lanț de implementare: identificarea problemei în Agenda Legislativă, formularea oficială a propunerii în cadrul consultărilor publice, acceptarea expresă a acesteia de către autoritatea responsabilă și transpunerea sa în textul actului normativ adoptat.

Totodată, mecanismul instituit depășește simpla creare a unei căi administrative de atac, prin instituirea obligației de motivare a deciziilor, stabilirea termenelor procedurale și menținerea accesului ulterior la controlul judecătoresc.

5. Concluzie

Evaluarea confirmă că inițiativa AL-06 reprezintă unul dintre cazurile în care recomandarea formulată de AIM a fost preluată explicit în procesul de elaborare a actului normativ și reflectată

în forma finală a Regulamentului-cadru. Documentele analizate demonstrează atât contribuția directă a AIM în etapa consultativă, cât și instituirea efectivă a garanțiilor procedurale urmărite prin inițiativă.

6. Calificativ Implementată.

3.7. Cofinanțarea formării profesionale continue pentru angajații IMM-urilor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unui mecanism național de cofinanțare a programelor de formare profesională continuă pentru angajații întreprinderilor mici și mijlocii, realizat prin cooperarea dintre Ministerul Educației și Cercetării, Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și mediul de afaceri. Inițiativa a urmărit instituirea unui instrument financiar prin care costurile formării profesionale să fie suportate în comun de stat și de întreprinderi, în vederea facilitării accesului IMM-urilor la dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025, în cadrul priorităților privind dezvoltarea capitalului uman și consolidarea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii. Propunerea a fost fundamentată pe consultările desfășurate cu mediul de afaceri și inclusă în documentul de poziție transmis autorităților în cadrul procesului anual de advocacy.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților de consultare a mediului de afaceri, dialog instituțional și promovare a reformelor privind dezvoltarea mediului antreprenorial, inclusiv în domeniul dezvoltării competențelor profesionale.

Totodată, analiza documentelor examinate nu identifică demersuri oficiale distincte dedicate exclusiv promovării mecanismului de cofinanțare propus prin această inițiativă, precum transmiterea unor propuneri normative specifice, participarea la consultări publice dedicate sau promovarea unui proiect normativ privind instituirea acestui mecanism.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată, autoritățile au continuat implementarea reformelor privind dezvoltarea competențelor profesionale și modernizarea sistemului național de calificări. Acestea au vizat dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții, actualizarea programelor de formare profesională, consolidarea cooperării dintre instituțiile de învățământ și mediul economic și adaptarea calificărilor la necesitățile pieței muncii.

Totodată, analiza cadrului normativ nu evidențiază adoptarea sau inițierea unui mecanism național de cofinanțare a formării profesionale continue pentru angajații întreprinderilor mici și mijlocii, realizat prin cooperarea dintre Ministerul Educației și Cercetării, Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și mediul de afaceri, astfel cum a fost propus prin Agenda Legislativă AIM.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că, în perioada evaluată, au fost promovate politici și reforme orientate spre dezvoltarea competențelor profesionale și modernizarea sistemului național de calificări.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile adoptate nu instituie mecanismul național de cofinanțare a formării profesionale continue pentru angajații întreprinderilor mici și mijlocii și nu reflectă inițierea unui proces normativ sau administrativ orientat spre implementarea soluției propuse prin Agenda Legislativă.

În ansamblu, reformele identificate contribuie la dezvoltarea sistemului de formare profesională, însă nu transpun mecanismul instituțional și financiar prevăzut de inițiativa evaluată.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost promovate reforme privind dezvoltarea competențelor profesionale și modernizarea sistemului național de calificări. Cu toate acestea, nu au fost identificate măsuri legislative sau administrative privind instituirea unui mecanism național de cofinanțare a formării profesionale continue pentru angajații întreprinderilor mici și mijlocii, astfel cum a fost propus prin Agenda Legislativă AIM. În consecință, implementarea inițiativei nu poate fi confirmată pentru perioada de monitorizare.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative.

3.8. Fondurile sectoriale de formare profesională

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unor fonduri sectoriale de formare profesională, administrate prin implicarea asociațiilor sau uniunilor profesionale, în parteneriat cu autoritățile publice și instituțiile responsabile de dezvoltarea antreprenoriatului. Inițiativa a urmărit crearea unui mecanism permanent de finanțare a formării profesionale continue, adaptat necesităților fiecărui sector economic și destinat facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025, în cadrul priorităților privind dezvoltarea capitalului uman și consolidarea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii. Propunerea a fost fundamentată pe consultările desfășurate cu mediul de afaceri și inclusă în documentul de poziție transmis autorităților în cadrul procesului anual de advocacy.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților de consultare a mediului de afaceri, dialog instituțional și promovare a măsurilor privind dezvoltarea competențelor profesionale. De asemenea, sondajul național realizat în rândul întreprinderilor mici și mijlocii a evidențiat disponibilitatea forței de muncă drept una dintre principalele dificultăți semnalate de mediul de afaceri.

Totodată, analiza documentelor examinate nu identifică demersuri oficiale distincte dedicate promovării instituirii fondurilor sectoriale de formare profesională, precum transmiterea unor propuneri normative specifice sau promovarea unui proiect normativ privind crearea acestui mecanism.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată, autoritățile au continuat implementarea reformelor privind dezvoltarea competențelor profesionale și modernizarea sistemului de formare. Acestea au vizat actualizarea

programelor de formare profesională, dezvoltarea calificărilor, consolidarea mecanismelor de dialog sectorial și extinderea unor instrumente publice destinate dezvoltării competențelor profesionale.

Totodată, analiza cadrului normativ și administrativ nu evidențiază instituirea unor fonduri sectoriale de formare profesională administrate prin asociații sau uniuni profesionale și nici inițierea unui proces normativ sau administrativ orientat spre crearea unui asemenea mecanism. Comitetele sectoriale, mecanismele de dialog și programele publice de formare profesională nu constituie fondurile sectoriale propuse prin Agenda Legislativă AIM și nu instituie un mecanism permanent de finanțare sectorială.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că, în perioada evaluată, au fost promovate măsuri privind dezvoltarea competențelor profesionale și modernizarea sistemului național de formare.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile adoptate nu instituie fonduri sectoriale de formare profesională administrate prin asociații sau uniuni profesionale și nu reflectă inițierea unui proces normativ sau administrativ orientat spre implementarea mecanismului propus prin Agenda Legislativă AIM.

În ansamblu, reformele identificate contribuie la dezvoltarea sistemului de formare profesională, însă nu transpun mecanismul instituțional și financiar prevăzut de inițiativa evaluată.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost promovate reforme privind dezvoltarea competențelor profesionale și modernizarea sistemului de formare. Cu toate acestea, nu au fost identificate măsuri legislative sau administrative privind instituirea unor fonduri sectoriale de formare profesională administrate prin asociații sau uniuni profesionale, astfel cum a fost propus prin Agenda Legislativă AIM. În consecință, implementarea inițiativei nu poate fi confirmată pentru perioada de monitorizare.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative.

3.9. Sprijinirea certificării internaționale și recunoașterea certificatelor necesare accesului pe piața Uniunii Europene

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus dezvoltarea unor mecanisme de sprijin pentru certificarea produselor și serviciilor întreprinderilor mici și mijlocii în conformitate cu standardele europene și internaționale, precum și promovarea măsurilor necesare facilitării recunoașterii certificatelor pentru accesul pe piața Uniunii Europene. Inițiativa a urmărit sprijinirea proceselor de certificare, evaluare a conformității și adaptare la cerințele aplicabile pe piața europeană, precum și facilitarea recunoașterii certificatelor necesare desfășurării activităților de export.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025, în cadrul priorităților privind creșterea competitivității și integrarea întreprinderilor mici și mijlocii pe piața Uniunii Europene.

În cadrul dialogului instituțional desfășurat cu autoritățile naționale și partenerii europeni au fost promovate propuneri privind sprijinirea certificării în conformitate cu standardele europene și facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii pe piețele externe. În perioada evaluată, AIM a participat la reuniuni și platforme europene dedicate competitivității și internaționalizării

întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv la întreveneri privind integrarea economică europeană și la SME Assembly 2025.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților de promovare a politicilor orientate spre consolidarea competitivității și dezvoltarea exporturilor întreprinderilor mici și mijlocii.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au fost implementate măsuri administrative orientate spre sprijinirea competitivității producătorilor autohtoni și facilitarea accesului acestora pe piețele externe.

În acest context, a fost implementat un program de sprijin destinat aplicării standardelor europene și internaționale, care include finanțarea activităților de certificare, a serviciilor de evaluare a conformității și a încercărilor de laborator necesare accesului pe piețele externe.

Totodată, analiza cadrului normativ și administrativ nu evidențiază adoptarea unor măsuri privind recunoașterea certificatelor moldovenești pe piața Uniunii Europene și nici instituirea unui mecanism juridic sau instituțional privind recunoașterea reciprocă a certificatelor necesare accesului pe piața europeană.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că măsurile adoptate în perioada evaluată corespund parțial obiectivului urmărit prin inițiativă.

Au fost implementate instrumente publice de sprijin financiar destinate aplicării standardelor europene și internaționale, realizării încercărilor de laborator și obținerii certificărilor necesare desfășurării activităților de export. Aceste măsuri contribuie la reducerea costurilor aferente procesului de certificare și la consolidarea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.

Totodată, evaluarea evidențiază că nu au fost adoptate măsuri privind recunoașterea certificatelor moldovenești pe piața Uniunii Europene și nici nu a fost instituit un mecanism juridic sau instituțional privind recunoașterea reciprocă a acestora.

În ansamblu, măsurile implementate asigură realizarea componentei referitoare la sprijinirea certificării, însă nu acoperă componenta privind facilitarea recunoașterii certificatelor necesare accesului pe piața Uniunii Europene.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost implementate programe publice de sprijin pentru aplicarea standardelor europene și internaționale și pentru finanțarea activităților de certificare necesare desfășurării activităților de export. Cu toate acestea, nu au fost identificate măsuri privind recunoașterea certificatelor moldovenești pe piața Uniunii Europene și nici nu a fost instituit un mecanism juridic sau instituțional în acest domeniu.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă a fost realizat în mare parte, prin implementarea măsurilor de sprijin pentru certificare, fără instituirea mecanismelor necesare facilitării recunoașterii certificatelor pe piața Uniunii Europene.

6. Calificativ

Implementată în mare parte

3.10. Consolidarea capacităților autorității pentru internaționalizarea IMM-urilor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus consolidarea capacităților instituționale ale autorității responsabile de promovarea investițiilor și exporturilor, astfel încât aceasta să asigure un sprijin activ întreprinderilor mici și mijlocii în procesul de internaționalizare și acces pe piața Uniunii Europene.

Inițiativa a urmărit dezvoltarea unui mecanism instituțional capabil să sprijine IMM-urile în identificarea oportunităților de export, stabilirea parteneriatelor comerciale, participarea la misiuni economice și expoziții internaționale, conectarea la rețele europene de afaceri și dezvoltarea serviciilor de facilitare a relațiilor comerciale cu partenerii externi.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acestora în Agenda Legislativă AIM 2025, în cadrul priorităților privind creșterea competitivității și integrarea întreprinderilor mici și mijlocii pe piața Uniunii Europene.

Documentele analizate confirmă că dezvoltarea serviciilor instituționale de sprijin pentru internaționalizarea IMM-urilor și facilitarea accesului acestora pe piața Uniunii Europene au reprezentat una dintre direcțiile constante ale activității de advocacy desfășurate de AIM. În perioada evaluată, organizația a participat la reuniuni și platforme europene dedicate dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv la întreveneri privind integrarea economică europeană și la SME Assembly 2025.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă, de asemenea, implicarea organizației în promovarea competitivității, internaționalizării și dezvoltării oportunităților de acces ale întreprinderilor mici și mijlocii pe piețele externe.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au continuat măsurile administrative orientate spre dezvoltarea serviciilor publice de promovare a exporturilor și susținerea internaționalizării întreprinderilor moldovenești.

Autoritățile au continuat implementarea programelor de promovare economică externă, organizarea misiunilor economice și facilitarea participării întreprinderilor la expoziții și forumuri internaționale. Totodată, au continuat activitățile desfășurate prin Agenția de Investiții privind promovarea imaginii economice a Republicii Moldova și dezvoltarea relațiilor economice externe.

Cu toate acestea, documentele analizate nu evidențiază instituirea unui mecanism instituțional distinct prin care autoritatea competentă să furnizeze servicii integrate și personalizate dedicate exclusiv sprijinirii IMM-urilor în procesul de internaționalizare, astfel cum a fost propus prin Agenda Legislativă AIM.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că măsurile implementate în perioada evaluată contribuie la dezvoltarea serviciilor publice de promovare a exporturilor și la susținerea procesului de internaționalizare a întreprinderilor, fiind în concordanță cu obiectivul general urmărit prin inițiativă.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile adoptate nu instituie mecanismul instituțional distinct propus prin Agenda Legislativă AIM, destinat dezvoltării unor servicii specializate de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii. Documentele analizate nu confirmă instituirea unor servicii integrate

de consiliere pentru export, identificarea partenerilor comerciali, facilitarea accesului pe piețele externe și dezvoltarea unor mecanisme permanente de sprijin dedicate exclusiv IMM-urilor.

În ansamblu, evoluțiile constatate contribuie la realizarea obiectivului general al inițiativei, însă nu demonstrează implementarea soluției instituționale promovate prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată au continuat activitățile publice de promovare a exporturilor și de susținere a internaționalizării întreprinderilor. Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă consolidarea capacităților instituționale ale autorității competente în configurația propusă prin Agenda Legislativă AIM și nici instituirea unui mecanism distinct de servicii specializate pentru sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii în procesul de internaționalizare.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă a fost realizat în mare parte, prin continuarea măsurilor generale de sprijin pentru internaționalizare, fără implementarea mecanismului instituțional distinct propus prin Agenda Legislativă.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.11. Introducerea Testului obligatoriu IMM pentru toate proiectele de acte normative

1. Inițiativa de advocacy

Prin Agenda Legislativă AIM 2025, organizația a propus instituirea unui Test IMM obligatoriu pentru toate proiectele de acte normative cu impact asupra mediului de afaceri.

Mecanismul propus urma să asigure evaluarea distinctă, la etapa elaborării proiectului, a efectelor economice și administrative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv a costurilor de conformare, sarcinilor administrative și posibilității aplicării unor măsuri diferențiate sau simplificate.

Inițiativa vizează aplicarea principiului european „Think Small First”, completarea cadrului juridic privind IMM-urile și integrarea Testului IMM în procedura generală de analiză și fundamentare a proiectelor de acte normative.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada analizată, AIM a inclus introducerea Testului IMM între prioritățile Agendei Legislative 2025 și a fundamentat inițiativa prin consultările desfășurate cu mediul de afaceri.

Agenda Legislativă a fost transmisă Guvernului la 5 noiembrie 2025, iar introducerea Testului IMM a fost promovată ca una dintre măsurile necesare pentru îmbunătățirea calității reglementărilor aplicabile întreprinderilor mici și mijlocii.

În cadrul consultării publice a proiectului de modificare a Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, desfășurate în perioada 27 aprilie–12 mai 2026, AIM a formulat propuneri privind consacrarea Testului IMM ca mecanism obligatoriu de evaluare ex ante a impactului asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

Totodată, rezultatele sondajului național realizat de AIM în lunile octombrie–noiembrie 2025 au confirmat că povara administrativă și complexitatea reglementărilor continuă să reprezinte unele dintre principalele dificultăți semnalate de întreprinderile mici și mijlocii.

3. Evoluția inițiativei

La 31 decembrie 2025, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a inițiat elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

În perioada aprilie–mai 2026, proiectul a fost supus consultărilor publice și a parcurs etapele de promovare în cadrul circuitului guvernamental, fiind înregistrat cu numărul unic 398/MDED/2026 și inclus pe agenda ședinței Secretarilor Generali ai Guvernului.

Proiectul propune reformularea articolului 8 din Legea nr. 179/2016 și introduce în mod expres obligația aplicării principiului „Think Small First”, evaluarea impactului proiectelor asupra întreprinderilor mici și mijlocii prin aplicarea Testului IMM și integrarea acestuia în cadrul analizei impactului de reglementare, potrivit metodologiei aprobate de Guvern.

Nota de fundamentare a proiectului califică Testul IMM drept instrument destinat evaluării obligatorii a impactului reglementărilor asupra întreprinderilor mici și mijlocii, în vederea prevenirii instituirii unor obligații disproporționate și identificării din timp a efectelor asupra mediului de afaceri.

Până la încheierea perioadei de monitorizare, proiectul legislativ se afla în procedura de promovare, fără ca modificările propuse să fie adoptate și să intre în vigoare.

4. Evaluarea implementării

Evaluarea confirmă că inițiativa de advocacy promovată de AIM a fost preluată în mod substanțial în proiectul oficial de modificare a Legii nr. 179/2016.

Soluția legislativă propusă de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării corespunde, în esență, obiectivului urmărit de AIM, prin consacrarea expresă a Testului IMM ca mecanism obligatoriu de evaluare a impactului proiectelor de acte normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, aplicarea principiului „Think Small First” și integrarea Testului IMM în procedura analizei impactului de reglementare.

Comparativ cu cadrul normativ existent, proiectul nu se limitează la reiterarea obligației generale de evaluare a impactului asupra IMM-urilor, ci instituie expres Testul IMM ca instrument distinct de analiză, răspunzând în mod direct propunerii formulate în Agenda Legislativă AIM.

Documentele analizate indică faptul că obiectivul normativ central al inițiativei a fost preluat în proiectul legislativ promovat de autoritatea competentă, iar soluția propusă a depășit etapa conceptuală și a fost inclusă într-un proiect oficial aflat într-o etapă avansată a procesului guvernamental de avizare și promovare.

Implementarea nu poate fi apreciată ca fiind deplină, deoarece, până la încheierea perioadei de monitorizare, proiectul nu fusese încă adoptat și nu producea efecte juridice.

5. Concluzie

Analiza confirmă că inițiativa AIM privind instituirea Testului IMM obligatoriu a fost preluată în mod substanțial în proiectul oficial de modificare a Legii nr. 179/2016. Proiectul consacră expres Testul IMM ca mecanism obligatoriu de evaluare a impactului asupra întreprinderilor mici și mijlocii și îl integrează în procedura analizei impactului de reglementare, reflectând obiectivul principal urmărit prin Agenda Legislativă AIM.

Deși procedura legislativă nu era finalizată la încheierea perioadei analizate, rezultatele obținute demonstrează că soluția promovată de AIM a fost preluată în mod direct în proiectul normativ elaborat de autoritatea competentă.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.12. Digitalizarea și consolidarea participării publice în procesul decizional

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus consolidarea și digitalizarea mecanismelor de consultare publică, astfel încât proiectele de acte normative, documentele aferente, termenele de consultare și rezultatele examinării propunerilor să fie accesibile într-un cadru public, unitar și predictibil. Inițiativa a urmărit facilitarea participării efective a întreprinderilor mici și mijlocii la procesul decizional, precum și consolidarea transparenței în procesul de elaborare și promovare a politicilor publice.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin activitatea constantă de consultare și dialog instituțional desfășurată cu autoritățile publice.

Documentele analizate confirmă că AIM a colectat și sistematizat problemele semnalate de membrii săi, a fundamentat Agenda Legislativă pe consultările desfășurate cu mediul de afaceri și a participat la procesele de consultare publică și la platformele instituționale de dialog privind elaborarea politicilor publice.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă organizarea a 17 consultări cu membrii organizației și implicarea constantă a acesteia în procesele de elaborare a politicilor publice și de advocacy privind îmbunătățirea cadrului de reglementare aplicabil mediului de afaceri.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată, autoritățile au continuat utilizarea platformelor electronice destinate publicării și consultării proiectelor de acte normative.

Proiectele supuse consultării publice au fost publicate împreună cu documentația aferentă procesului decizional, inclusiv materialele de fundamentare, termenele de consultare, sintezele recomandărilor recepționate și alte documente prevăzute de cadrul normativ aplicabil.

Totodată, au fost menținute instrumentele electronice utilizate pentru desfășurarea consultărilor publice și pentru asigurarea accesului publicului la informațiile aferente proiectelor de acte normative.

În paralel, au continuat măsurile generale de digitalizare a proceselor administrative relevante pentru interacțiunea dintre autoritățile publice și mediul de afaceri.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că măsurile implementate în perioada evaluată corespund în mare parte obiectivului urmărit prin inițiativă.

Documentele analizate confirmă menținerea și utilizarea platformelor electronice de consultare, publicarea proiectelor de acte normative și punerea la dispoziția publicului a documentelor aferente procesului de elaborare și consultare. Aceste măsuri corespund componentelor inițiativei privind accesibilitatea informațiilor, transparența procesului decizional și facilitarea participării mediului de afaceri.

Totodată, analiza efectuată nu confirmă instituirea unui mecanism unitar și standardizat pentru monitorizarea tuturor etapelor procesului de consultare publică și pentru prezentarea, într-o manieră uniformă și predictibilă, a modului în care recomandările formulate de participanți au fost examinate și valorificate de autorități.

În ansamblu, măsurile implementate asigură realizarea componentelor referitoare la utilizarea instrumentelor electronice de consultare și publicarea documentației aferente procesului decizional, însă nu confirmă implementarea integrală a mecanismului unitar și standardizat de monitorizare a consultărilor publice și de reflectare a rezultatelor examinării recomandărilor.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost menținute și dezvoltate instrumentele electronice utilizate pentru desfășurarea consultărilor publice, iar proiectele de acte normative și documentația aferentă au continuat să fie publicate și puse la dispoziția publicului.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă instituirea unui mecanism unitar și standardizat pentru monitorizarea etapelor consultării publice și pentru prezentarea uniformă a modului în care recomandările formulate în cadrul consultărilor au fost examinate și valorificate de autorități.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă a fost realizat în mare parte, prin consolidarea și digitalizarea mecanismelor existente de consultare publică, fără instituirea mecanismului unitar și predictibil propus prin Agenda Legislativă AIM.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.13. Mecanism unic de intrare în vigoare, cu perioadă de tranziție pentru actele economice și fiscale

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unui mecanism unic și predictibil privind intrarea în vigoare a actelor normative cu impact asupra mediului de afaceri. Inițiativa a urmărit stabilirea unor perioade minime de tranziție de aproximativ 90 de zile pentru actele economice și administrative și de aproximativ 180 de zile pentru actele fiscale, cu aplicarea, de regulă, a modificărilor fiscale începând cu data de 1 ianuarie și utilizarea unor date fixe de intrare în vigoare pentru noile obligații.

Obiectivul inițiativei a constat în creșterea predictibilității cadrului normativ și acordarea unui termen rezonabil de adaptare pentru întreprinderi.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin dialogul instituțional desfășurat cu autoritățile publice competente.

Totodată, organizația a susținut această propunere în cadrul demersurilor privind actualizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității pentru anii 2026–2027, solicitând elaborarea și pilotarea unui mecanism standardizat privind intrarea în vigoare a reglementărilor economice și fiscale.

În activitatea de advocacy, AIM a promovat principiile acestei inițiative și în procesul de examinare a unor proiecte de acte normative, formulând observații privind necesitatea corelării termenelor de intrare în vigoare cu perioada necesară ajustării cadrului normativ conex și asigurării unui termen rezonabil de conformare pentru mediul de afaceri.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată nu a fost adoptat un mecanism normativ unic care să reglementeze, cu caracter general, intrarea în vigoare a actelor economice și fiscale.

Totuși, analiza cadrului normativ relevă că, în cazul mai multor acte normative cu impact asupra mediului de afaceri, au fost prevăzute perioade de tranziție sau au fost stabilite date ulterioare de intrare în vigoare. De asemenea, unele modificări fiscale au fost programate să producă efecte de la începutul anului fiscal următor, în timp ce alte acte normative au continuat să intre în vigoare la data publicării sau la alte termene stabilite individual.

Prin urmare, evoluțiile identificate confirmă utilizarea punctuală a unor perioade de tranziție, fără instituirea unui regim juridic unitar și obligatoriu aplicabil tuturor actelor economice și fiscale.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă existența unei corespondențe parțiale între obiectivul urmărit prin inițiativă și evoluțiile cadrului normativ din perioada evaluată.

În perioada evaluată au fost identificate acte normative care prevăd perioade de tranziție și aplicarea unor modificări de la începutul anului calendaristic sau fiscal, măsuri care contribuie la sporirea predictibilității pentru mediul de afaceri.

Cu toate acestea, soluțiile adoptate au fost stabilite individual pentru fiecare act normativ și nu instituie mecanismul general promovat prin Agenda Legislativă AIM. Documentele analizate nu confirmă stabilirea, cu aplicabilitate generală, a unor perioade minime obligatorii de aproximativ 90 și 180 de zile și nici utilizarea unor date fixe de intrare în vigoare pentru actele economice și fiscale.

În ansamblu, evoluțiile identificate reflectă doar parțial principiile promovate prin inițiativă și contribuie la realizarea obiectivului urmărit, fără instituirea mecanismului normativ unitar propus prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost identificate evoluții legislative care contribuie la creșterea predictibilității aplicării unor reglementări cu impact asupra mediului de afaceri, prin stabilirea, în anumite cazuri, a unor perioade de tranziție și a unor date ulterioare de intrare în vigoare.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă instituirea unui mecanism normativ unic și general privind intrarea în vigoare a actelor economice și fiscale, bazat pe perioade minime uniforme de tranziție și reguli generale de aplicare, astfel cum a fost propus prin Agenda Legislativă AIM 2025.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă se regăsește doar parțial în evoluțiile cadrului normativ, fără preluarea mecanismului normativ promovat prin Agenda Legislativă AIM.

6. Calificativ

În derulare.

3.14. Acorduri-cadru între autorități și furnizorii de soluții IT pentru digitalizarea IMM-urilor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unui mecanism de cooperare între autoritățile publice și furnizorii privați de soluții IT, destinat facilitării accesului întreprinderilor mici și mijlocii la servicii și produse de digitalizare.

Inițiativa a urmărit încheierea unor acorduri-cadru care să permită IMM-urilor accesul la pachete standardizate de soluții digitale, reduceri comerciale, perioade de testare și alte condiții preferențiale, însoțite de publicarea unei liste oficiale a furnizorilor participanți și a ofertelor disponibile.

Obiectivul inițiativei a constat în reducerea costurilor de digitalizare pentru întreprinderile mici și mijlocii și accelerarea procesului de transformare digitală a mediului de afaceri.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin dialogul instituțional privind politicile de susținere a competitivității și digitalizării întreprinderilor mici și mijlocii.

Agenda Legislativă a fost transmisă autorităților publice competente, iar inițiativa a fost prezentată ca o măsură de cooperare între Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și furnizorii privați de soluții IT.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă că digitalizarea, inovarea și dezvoltarea comerțului electronic au constituit direcții distincte ale activității de politici publice și advocacy desfășurate de organizație în perioada evaluată.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au fost dezvoltate mai multe măsuri și programe orientate spre accelerarea procesului de digitalizare a întreprinderilor mici și mijlocii.

Autoritățile au continuat implementarea Programului de transformare digitală a IMM-urilor și a Programului de implementare a Strategiei de transformare digitală pentru anii 2025–2027, au dezvoltat platforma „Cabinetul Antreprenorului” și au menținut instrumente destinate facilitării accesului întreprinderilor la soluții digitale, inclusiv prin intermediul catalogului furnizorilor de servicii digitale.

În paralel, AIM a implementat proiectul „Unlocking Digital Potential for SME Competitiveness”, orientat spre informarea, mentoratul și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii în procesul de transformare digitală.

Totodată, documentele analizate nu confirmă instituirea mecanismului de acorduri-cadru propus prin Agenda Legislativă AIM între autoritățile publice și furnizorii privați de soluții IT.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că măsurile implementate în perioada evaluată contribuie la dezvoltarea instrumentelor publice de sprijin pentru digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii și facilitează accesul acestora la servicii și soluții digitale.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile adoptate nu instituie mecanismul propus prin Agenda Legislativă AIM. Documentele analizate nu confirmă încheierea unor acorduri-cadru între autoritățile publice și furnizorii privați de soluții IT, stabilirea unor pachete standardizate de servicii digitale, acordarea unor facilități comerciale uniforme pentru întreprinderile mici și mijlocii și publicarea unei liste oficiale a furnizorilor participanți în condițiile prevăzute de inițiativă.

În ansamblu, evoluțiile identificate susțin obiectivul general privind accelerarea digitalizării întreprinderilor mici și mijlocii, însă nu confirmă implementarea mecanismului instituțional propus prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost dezvoltate instrumente și programe publice care contribuie la digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii și facilitează accesul acestora la servicii și soluții digitale.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă instituirea mecanismului de acorduri-cadru între autoritățile publice și furnizorii privați de soluții IT, bazat pe pachete standardizate de servicii, facilități comerciale și condiții uniforme de acces pentru întreprinderile mici și mijlocii, astfel cum a fost propus prin Agenda Legislativă AIM 2025.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă se regăsește doar parțial în evoluțiile cadrului instituțional, fără preluarea mecanismului instituțional propus prin Agenda Legislativă AIM.

6. Calificativ

În derulare.

3.15. Rețea de consultanță gratuită pentru digitalizarea IMM-urilor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus dezvoltarea unei rețele de consultanță gratuită pentru digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii, organizată prin parteneriate între autoritățile publice, instituțiile de învățământ, organizațiile necomerciale și sectorul privat.

Inițiativa a urmărit facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la servicii de consultanță, instruire și mentorat privind identificarea, selectarea și implementarea soluțiilor digitale, cu accent pe întreprinderile din afara principalelor centre economice. Obiectivul inițiativei a constat în creșterea gradului de digitalizare a întreprinderilor mici și mijlocii prin valorificarea expertizei existente și reducerea barierelor de acces la servicii specializate.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și în cadrul activităților de advocacy desfășurate pentru susținerea digitalizării întreprinderilor mici și mijlocii.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților de dialog instituțional și implementarea unor proiecte dedicate dezvoltării competențelor digitale și creșterii competitivității mediului de afaceri. Totodată, documentele analizate confirmă promovarea consecventă a

măsurilor orientate spre consolidarea mecanismelor de sprijin pentru digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată au fost implementate programe și măsuri orientate spre sprijinirea procesului de digitalizare a întreprinderilor mici și mijlocii.

Autoritățile au dezvoltat servicii de consultanță, instruire și mentorat destinate facilitării accesului întreprinderilor la soluții digitale și consolidării competențelor necesare utilizării acestora. Totodată, au fost implementate inițiative și proiecte care contribuie la extinderea serviciilor de suport pentru digitalizarea mediului de afaceri.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă instituirea unei rețele naționale de consultanță gratuită, organizată prin parteneriate între autoritățile publice, instituțiile de învățământ, organizațiile necomerciale și sectorul privat, în configurația propusă prin Agenda Legislativă AIM 2025.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că măsurile implementate în perioada evaluată contribuie la dezvoltarea serviciilor de consultanță, instruire și mentorat destinate sprijinirii digitalizării întreprinderilor mici și mijlocii și facilitează accesul acestora la servicii specializate.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile adoptate nu instituie mecanismul propus prin Agenda Legislativă AIM. Documentele analizate nu confirmă constituirea unei rețele permanente de consultanță gratuită bazate pe parteneriate instituționalizate între autoritățile publice, instituțiile de învățământ, organizațiile necomerciale și sectorul privat și nici dezvoltarea unui mecanism național unitar de furnizare a acestor servicii.

În ansamblu, evoluțiile identificate contribuie la realizarea obiectivului general privind sprijinirea digitalizării întreprinderilor mici și mijlocii, însă nu confirmă implementarea soluției instituționale promovate prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost dezvoltate servicii și programe de consultanță, instruire și mentorat care sprijină procesul de digitalizare a întreprinderilor mici și mijlocii și facilitează accesul acestora la soluții digitale.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă instituirea unei rețele naționale de consultanță gratuită organizată prin parteneriate între autoritățile publice, instituțiile de învățământ, organizațiile necomerciale și sectorul privat, astfel cum a fost propusă prin Agenda Legislativă AIM 2025.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă se regăsește doar parțial în evoluțiile cadrului instituțional, fără preluarea soluției instituționale promovate prin Agenda Legislativă AIM.

6. Calificativ

În derulare

3.16. Procedură simplificată și controlată de restructurare voluntară a datoriilor pentru IMM-urile aflate în dificultate financiară

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unei proceduri simplificate și controlate de restructurare voluntară a datoriilor destinată întreprinderilor mici și mijlocii aflate temporar în dificultate financiară. Inițiativa a urmărit crearea unui mecanism preventiv, preponderent extrajudiciar, care să permită redresarea întreprinderilor viabile înainte de declanșarea procedurilor de insolvență.

Mecanismul propus stabilește condiții privind accesul la procedură, categoria beneficiarilor, documentele justificative, negocierea cu creditorii, supravegherea procedurii, perioada de protecție și garanțiile împotriva utilizării abuzive. Obiectivul inițiativei constă în consolidarea rezilienței economice a întreprinderilor mici și mijlocii și reducerea riscului încetării activității în cazul unor dificultăți financiare temporare.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și transmiterea documentului autorităților publice competente în cadrul procesului instituțional de promovare a priorităților legislative.

Totodată, scrisoarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 09-1197 din 7 aprilie 2026 confirmă includerea asociațiilor de business în procesul de consultare publică privind proiectul de modificare a Legii insolvenței nr. 149/2012.

Documentele analizate nu confirmă însă existența unui aviz tehnic, a unei opinii scrise, a unei participări documentate la consultările publice sau a altor elemente care să evidențieze formularea unor propuneri distincte privind inițiativa AL-16 în cadrul procesului de elaborare a proiectului de lege.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată a fost inițiat procesul de modificare a Legii insolvenței nr. 149/2012 în vederea transpunerii Directivei (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă. Documentele oficiale analizate confirmă parcurgerea etapelor de elaborare și consultare publică a proiectului, precum și promovarea acestuia în cadrul procedurilor guvernamentale.

Analiza cadrului normativ relevă că reforma urmărește introducerea unor mecanisme de restructurare preventivă, instrumente de avertizare timpurie, soluții extrajudiciare și măsuri destinate redresării întreprinderilor aflate în dificultate financiară. Aceste evoluții corespund, în esență, obiectivului general urmărit prin inițiativa evaluată.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală a configurației mecanismului propus prin Agenda Legislativă AIM, instituirea unei proceduri destinate exclusiv întreprinderilor mici și mijlocii și nici adoptarea definitivă și intrarea în vigoare a noului cadru normativ în perioada evaluată.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă existența unei convergențe parțiale între obiectivul urmărit prin inițiativă și evoluțiile cadrului normativ din perioada evaluată.

Evoluțiile legislative identificate reflectă orientarea cadrului normativ către dezvoltarea unor mecanisme de restructurare preventivă și de redresare timpurie a întreprinderilor aflate în dificultate financiară, direcție care corespunde obiectivului general urmărit prin Agenda Legislativă AIM.

Totodată, documentele analizate nu confirmă preluarea elementelor definitorii ale mecanismului propus prin Agenda Legislativă, inclusiv instituirea unei proceduri simplificate dedicate exclusiv

întreprinderilor mici și mijlocii, existența unei contribuții tehnice documentate la elaborarea proiectului de lege sau finalizarea procesului legislativ prin adoptarea și intrarea în vigoare a noului cadru normativ în perioada evaluată.

În ansamblu, evoluțiile identificate contribuie la realizarea obiectivului general al inițiativei, fără a confirma implementarea soluției instituționale promovate prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost identificate evoluții legislative orientate spre instituirea unor mecanisme de restructurare preventivă și de redresare timpurie a întreprinderilor aflate în dificultate financiară, compatibile cu obiectivul general urmărit prin inițiativă.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală a soluției instituționale propuse prin Agenda Legislativă AIM și nici finalizarea procesului legislativ prin adoptarea și intrarea în vigoare a noului cadru normativ în perioada evaluată.

În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă se regăsește doar parțial în evoluțiile cadrului normativ, fără preluarea integrală a soluției instituționale prevăzute în Agenda Legislativă AIM.

6. Calificativ

În derulare

3.17. Mecanism fiscal de urgență activabil în situații de criză

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unui mecanism fiscal de urgență destinat sprijinirii întreprinderilor mici și mijlocii în situații de criză declarate oficial. Inițiativa a urmărit crearea unui cadru normativ anticipativ și predictibil, care să permită activarea rapidă a unor măsuri fiscale temporare în cazul producerii unor șocuri economice cu impact semnificativ asupra activității mediului de afaceri.

Mecanismul propus prevede instituirea unor măsuri fiscale temporare, aplicabile pe o perioadă determinată, activabile prin hotărâre a Guvernului și condiționate de îndeplinirea unor criterii obiective de eligibilitate. Totodată, inițiativa urmărește instituirea unor mecanisme de control și monitorizare ulterioară, menite să asigure utilizarea facilităților fiscale exclusiv de către întreprinderile afectate în mod real de situația de criză.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și în cadrul demersului instituțional general de participare la elaborarea politicilor publice.

Documentele analizate confirmă că inițiativa a fost fundamentată pe consultarea mediului de afaceri și transmisă autorităților competente împreună cu celelalte priorități legislative asumate pentru perioada de referință. Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de policy și advocacy, inclusiv consultarea membrilor și dialogul instituțional cu autoritățile publice.

Totodată, documentele analizate nu confirmă desfășurarea unor acțiuni distincte dedicate promovării acestei inițiative după publicarea Agendei Legislative. Nu au fost identificate propuneri de modificare a Codului fiscal, proiecte de acte normative, documente tehnice, consultări publice

sau alte intervenții instituționale orientate în mod expres spre promovarea mecanismului fiscal de urgență.

3. Evoluția inițiativei

Analiza cadrului normativ și administrativ aferent perioadei evaluate relevă adoptarea unor măsuri fiscale punctuale destinate anumitor categorii de contribuabili sau unor domenii specifice de activitate.

Cu toate acestea, documentele oficiale analizate nu confirmă inițierea sau dezvoltarea unui mecanism fiscal general, permanent și predictibil, destinat activării în cazul declarării unei situații de criză.

De asemenea, nu au fost identificate proiecte legislative sau administrative privind instituirea unui cadru juridic care să reglementeze anticipat condițiile de activare a mecanismului, criteriile de eligibilitate, categoriile de facilități fiscale aplicabile, durata acestora sau procedurile de monitorizare și control. Analiza efectuată nu evidențiază existența unor etape de elaborare normativă, consultare publică sau aprobare instituțională care să reflecte preluarea soluției propuse prin inițiativa evaluată.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că evoluțiile cadrului normativ din perioada evaluată nu prezintă convergențe semnificative cu soluția promovată prin Agenda Legislativă AIM.

Măsurile fiscale adoptate au avut un caracter punctual și sectorial, fără instituirea unui mecanism permanent și anticipativ care să poată fi activat în situații de criză pe baza unor reguli prestabilite. Totodată, documentele analizate nu confirmă existența unor acțiuni instituționale distincte orientate spre promovarea acestei inițiative după includerea sa în Agenda Legislativă.

În ansamblu, analiza efectuată nu evidențiază evoluții normative sau administrative care să confirme preluarea mecanismului fiscal propus prin Agenda Legislativă AIM sau inițierea implementării acestuia în perioada evaluată.

5. Concluzie

În perioada evaluată, inițiativa privind instituirea unui mecanism fiscal de urgență a rămas la nivelul propunerii formulate prin Agenda Legislativă AIM 2025.

Deși documentele analizate confirmă promovarea generală a acestei priorități în cadrul procesului de advocacy desfășurat de AIM, acestea nu confirmă inițierea unui proces de elaborare normativă, organizarea unor consultări publice sau adoptarea unor măsuri legislative ori administrative care să reflecte implementarea mecanismului propus.

În consecință, analiza efectuată nu evidențiază evoluții care să permită constatarea implementării inițiativei în perioada evaluată.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative.

3.18. Proceduri simplificate de insolabilitate pentru IMM-uri

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 include inițiativa privind dezvoltarea unor proceduri simplificate de restructurare și insolabilitate destinate întreprinderilor mici și mijlocii aflate în dificultate

financiară. Inițiativa urmărește adaptarea cadrului procedural la particularitățile IMM-urilor, în vederea reducerii duratei și costurilor procedurilor de restructurare și insolvabilitate și facilitării redresării întreprinderilor viabile.

În acest scop, Agenda Legislativă promovează instituirea unui mecanism orientat spre restructurare preventivă și continuitatea activității economice, bazat pe simplificarea procedurilor, utilizarea instrumentelor digitale, eficientizarea administrării procedurii și aplicarea principiului „a doua șansă” pentru antreprenorii care au acționat cu bună-credință. Soluția propusă urmărește consolidarea caracterului preventiv al intervenției și încurajarea reorganizării întreprinderilor înainte de încetarea definitivă a activității.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025 și în cadrul demersului instituțional general privind îmbunătățirea cadrului normativ aplicabil mediului de afaceri.

Documentele analizate confirmă că inițiativa a fost fundamentată pe consultarea mediului antreprenorial și transmisă autorităților competente împreună cu celelalte priorități legislative formulate pentru perioada de referință. Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de policy și advocacy, inclusiv consultarea membrilor, dialogul instituțional și formularea propunerilor de politici publice.

Totodată, documentele analizate confirmă că, în anul 2026, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a inițiat consultarea publică a proiectului de modificare a Legii insolvabilității nr. 149/2012, în cadrul căreia au fost invitate să participe și organizațiile reprezentative ale mediului de afaceri. Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă transmiterea unei poziții tehnice distincte din partea AIM, formularea unor propuneri scrise asupra proiectului sau participarea documentată la ședințele de consultare desfășurate în cadrul reformei.

3. Evoluția inițiativei

Analiza cadrului normativ relevă că, în perioada evaluată, autoritățile competente au inițiat un proces de revizuire a legislației privind restructurarea și insolvabilitatea, în vederea transpunerii Directivei (UE) 2019/1023 și modernizării mecanismelor aplicabile întreprinderilor aflate în dificultate financiară.

Reforma promovată include dezvoltarea procedurilor de restructurare preventivă, introducerea mecanismelor de avertizare timpurie, promovarea soluțiilor extrajudiciare și eficientizarea procedurilor de restructurare și insolvabilitate, direcții care corespund obiectivului general urmărit prin inițiativa evaluată.

Totodată, documentele analizate nu confirmă instituirea unei proceduri simplificate dedicate în mod expres întreprinderilor mici și mijlocii în forma propusă prin Agenda Legislativă AIM, preluarea integrală a elementelor procedurale promovate prin inițiativă sau finalizarea procesului legislativ prin adoptarea și intrarea în vigoare a noului cadru normativ în perioada evaluată.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă existența unor evoluții legislative convergente cu obiectivul general urmărit prin inițiativă.

Procesul de revizuire a legislației privind restructurarea și insolvabilitatea urmărește dezvoltarea mecanismelor de restructurare preventivă și eficientizarea procedurilor aplicabile întreprinderilor aflate în dificultate financiară, direcții care corespund obiectivului general promovat prin Agenda Legislativă AIM.

Totodată, analiza comparativă dintre inițiativa evaluată și evoluțiile cadrului normativ nu confirmă preluarea soluției instituționale propuse prin Agenda Legislativă. Documentele analizate nu evidențiază instituirea unei proceduri simplificate dedicate IMM-urilor, preluarea elementelor specifice ale mecanismului propus sau finalizarea procesului legislativ în perioada evaluată.

Potrivit metodologiei prezentului raport, existența unor măsuri convergente poate fi avută în vedere numai în măsura în care acestea contribuie la realizarea obiectivului urmărit prin inițiativa evaluată. În cazul de față, evoluțiile identificate confirmă convergența la nivelul direcției generale de reformă, fără a demonstra implementarea soluției instituționale promovate prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost inițiate reforme legislative orientate spre dezvoltarea mecanismelor de restructurare preventivă și eficientizarea procedurilor de restructurare și insolvență, compatibile cu obiectivul general al inițiativei evaluate.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală a soluției instituționale propuse prin Agenda Legislativă AIM și nici finalizarea procesului legislativ prin adoptarea și intrarea în vigoare a noului cadru normativ în perioada evaluată.

În consecință, obiectivul inițiativei se regăsește parțial în evoluțiile cadrului normativ, fără implementarea mecanismului procedural propus prin Agenda Legislativă AIM.

6. Calificativ

În derulare.

3.19. Măsuri și proceduri simplificate de lichidare a întreprinderilor

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 a propus instituirea unor proceduri simplificate de lichidare destinate microîntreprinderilor și întreprinderilor mici care și-au încetat activitatea și nu mai dispun de active semnificative, datorii fiscale sau litigii pendinte. Inițiativa urmărește simplificarea procedurilor de dizolvare, lichidare și radiere prin reducerea formalităților administrative și a costurilor asociate, în vederea facilitării încetării activității întreprinderilor care nu mai desfășoară activitate economică.

În acest scop, Agenda Legislativă propune instituirea unei proceduri simplificate, predominant electronice, care să reducă numărul etapelor procedurale și al interacțiunilor cu autoritățile competente, facilitând radierea întreprinderilor eligibile într-un termen rezonabil.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025, în cadrul priorităților privind simplificarea cadrului juridic aplicabil mediului de afaceri. Propunerea a fost fundamentată pe consultările desfășurate cu mediul antreprenorial și inclusă în documentul de poziție transmis autorităților competente.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de consultare a mediului de afaceri, dialog instituțional și promovare a măsurilor de reducere a sarcinilor administrative aplicabile întreprinderilor mici și mijlocii.

Totodată, documentele analizate nu confirmă desfășurarea unor acțiuni distincte dedicate promovării acestei inițiative după publicarea Agendei Legislative. Nu au fost identificate propuneri normative, consultări publice sau alte intervenții documentate referitoare exclusiv la instituirea unei proceduri simplificate de lichidare a întreprinderilor.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată, procedurile privind dizolvarea, lichidarea și radierea persoanelor juridice au continuat să fie reglementate de cadrul normativ general aplicabil, precum și, după caz, de legislația în materia insolvenței. Aceste proceduri presupun parcurgerea etapelor prevăzute de reglementările existente, fără instituirea unui mecanism distinct destinat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici care îndeplinesc condițiile propuse prin inițiativă.

Analiza documentelor disponibile nu identifică inițierea unui proiect normativ privind instituirea unei proceduri simplificate de lichidare, crearea unui mecanism administrativ dedicat radierii întreprinderilor inactive sau stabilirea unui regim procedural special bazat pe lipsa activelor semnificative, a datoriilor fiscale și a litigiilor.

De asemenea, reforma cadrului legislativ privind restructurarea și insolvența inițiată în anul 2026 nu include instituirea procedurii simplificate și predominant electronice promovate prin Agenda Legislativă. Până la încheierea perioadei evaluate, documentele analizate nu confirmă inițierea elaborării, consultării sau adoptării unui act normativ care să transpună soluția propusă.

4. Evaluarea implementării

Analiza comparativă dintre obiectivul urmărit prin inițiativă și evoluțiile cadrului normativ relevă că, în perioada evaluată, nu au fost identificate măsuri legislative sau administrative orientate spre instituirea unei proceduri simplificate de lichidare pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici.

Totodată, documentele analizate nu confirmă preluarea soluției promovate prin Agenda Legislativă într-un proiect normativ și nici inițierea unui proces de elaborare sau consultare privind instituirea mecanismului propus. De asemenea, nu au fost identificate acțiuni distincte de promovare a acestei inițiative după includerea sa în Agenda Legislativă.

În ansamblu, analiza efectuată nu evidențiază progrese privind implementarea soluției legislative promovate prin această inițiativă.

5. Concluzie

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea sa în Agenda Legislativă AIM 2025 și în cadrul activităților generale de advocacy desfășurate de organizație. Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă inițierea unor măsuri legislative sau administrative privind instituirea unei proceduri simplificate de lichidare pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și nici desfășurarea unor acțiuni distincte de promovare a acestei soluții după publicarea Agendei Legislative. Implementarea inițiativei nu poate fi confirmată pentru perioada de monitorizare.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative.

3.20. Perfecționarea mecanismului de obținere a certificatului de forță majoră

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 include inițiativa privind perfecționarea mecanismului de obținere a certificatului de forță majoră emis de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, în cadrul priorității dedicate consolidării rezilienței economice și sprijinirii întreprinderilor în situații de criză. Inițiativa pornește de la constatarea că mecanismul existent de atestare a evenimentelor de forță majoră nu oferă un nivel suficient de claritate, accesibilitate și previzibilitate pentru mediul de afaceri, în special în ceea ce privește condițiile de emitere a certificatului, durata procedurii și posibilitățile de contestare a refuzului.

În acest context, Agenda Legislativă propune revizuirea cadrului normativ aplicabil prin stabilirea unor criterii clare de emitere a certificatului, standardizarea conținutului acestuia, digitalizarea procedurii de depunere și examinare a cererilor, instituirea unor termene previzibile de soluționare, motivarea deciziilor și reglementarea unui mecanism eficient de contestare a refuzului de eliberare a certificatului.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea acesteia în Agenda Legislativă AIM 2025, fiind fundamentată în baza consultărilor desfășurate cu mediul de afaceri și prezentată autorităților competente în cadrul priorităților legislative ale organizației.

Analiza documentelor disponibile nu evidențiază însă desfășurarea unor acțiuni de advocacy dedicate exclusiv promovării acestei inițiative după publicarea Agendei Legislative. Nu au fost identificate demersuri adresate Camerei de Comerț și Industrie sau altor autorități competente, propuneri de modificare a cadrului normativ, participarea documentată la procese de revizuire instituțională ori alte intervenții tehnice orientate expres spre implementarea măsurilor promovate prin această inițiativă.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de reprezentare, consultare și dialog instituțional cu mediul de afaceri și autoritățile publice, fără a evidenția acțiuni distincte aferente acestei inițiative.

3. Evoluția inițiativei

Analiza cadrului normativ și a documentelor oficiale disponibile relevă că mecanismul de atestare a evenimentelor de forță majoră a continuat să funcționeze în baza reglementărilor existente, respectiv a Legii nr. 393/1999 cu privire la Camera de Comerț și Industrie și a Regulamentului privind atestarea evenimentelor de forță majoră aprobat de Camera de Comerț și Industrie.

În perioada evaluată nu au fost identificate modificări legislative sau administrative care să reflecte preluarea soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM. De asemenea, documentele analizate nu confirmă instituirea unei proceduri electronice integrate, stabilirea unor termene uniforme de examinare, reglementarea unei proceduri administrative de contestare sau adoptarea altor măsuri de modernizare a mecanismului în sensul propus prin inițiativă.

În ansamblu, analiza efectuată relevă menținerea cadrului normativ și instituțional existent, fără inițierea unui proces oficial de revizuire legislativă sau administrativă care să reflecte implementarea soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor analizate relevă că, în perioada evaluată, nu au fost identificate evoluții legislative sau administrative care să contribuie la realizarea obiectivului urmărit prin această inițiativă.

Totodată, evaluarea evidențiază că documentele analizate nu confirmă inițierea unui proces oficial de modificare a cadrului normativ și nici preluarea soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM într-un proiect normativ sau într-un proces formal de reformă administrativă.

În ansamblu, analiza efectuată nu evidențiază evoluții normative sau instituționale care să reflecte implementarea obiectivelor urmărite prin această inițiativă.

5. Concluzie

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea sa în Agenda Legislativă AIM 2025, fără a fi identificate acțiuni ulterioare dedicate exclusiv promovării acesteia.

Totodată, documentele analizate nu confirmă inițierea unui proces oficial de revizuire a cadrului normativ aplicabil și nici adoptarea unor măsuri legislative sau administrative care să reflecte implementarea soluțiilor promovate prin această inițiativă. În consecință, implementarea inițiativei nu poate fi confirmată pentru perioada de monitorizare.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative.

3.21. Consolidarea Oficiului Național al Turismului în Republica Moldova

1. Inițiativa de advocacy

Prin Agenda Legislativă AIM 2025 a fost propusă consolidarea Oficiului Național al Turismului, prin dezvoltarea capacității sale instituționale și operaționale pentru promovarea turismului și sprijinirea întreprinderilor din sector. Inițiativa urmărește extinderea competențelor instituției, consolidarea autonomiei și a mecanismelor de finanțare, dezvoltarea instrumentelor moderne de promovare a destinației turistice naționale și crearea unor servicii de suport destinate întreprinderilor mici și mijlocii din domeniu.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea sa în Agenda Legislativă AIM 2025, în cadrul priorităților privind dezvoltarea sectoarelor economice cu potențial de creștere și consolidarea competitivității economiei naționale.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de consultare a mediului de afaceri, dialog instituțional și promovare a propunerilor de politici publice.

Totodată, analiza documentelor disponibile nu identifică acțiuni distincte dedicate promovării acestei inițiative după publicarea Agendei Legislative. Nu au fost identificate demersuri adresate autorităților competente, propuneri de modificare a cadrului normativ privind organizarea și funcționarea Oficiului Național al Turismului, participarea la consultări publice dedicate acestui subiect sau alte intervenții documentate orientate exclusiv spre implementarea inițiativei.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată, sectorul turismului a continuat să fie obiectul unor măsuri de dezvoltare instituțională și strategică. Au fost inițiate acțiuni privind actualizarea cadrului de politici în domeniu și a fost aprobat Programul național de dezvoltare a turismului „Turism 2029”.

Totodată, analiza documentelor disponibile relevă că Oficiul Național al Turismului funcționa deja în baza Hotărârii Guvernului nr. 570/2023, adoptată anterior lansării Agendei Legislative AIM 2025.

În același timp, documentele analizate nu confirmă modificarea statutului juridic al instituției, extinderea atribuțiilor sale, instituirea unor mecanisme suplimentare de finanțare sau implementarea altor măsuri care să reflecte soluțiile propuse prin Agenda Legislativă AIM.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă existența unor evoluții privind dezvoltarea cadrului strategic al sectorului turismului și continuarea activității instituționale în domeniu.

Totodată, evaluarea evidențiază că măsurile identificate nu reflectă implementarea obiectivelor urmărite prin inițiativa evaluată. Nu au fost identificate modificări legislative sau administrative privind consolidarea Oficiului Național al Turismului în configurația propusă prin Agenda Legislativă AIM și nici dovezi privind inițierea unui proces de reformă instituțională în acest sens.

În ansamblu, evoluțiile constatate contribuie la dezvoltarea politicilor publice în domeniul turismului, însă nu demonstrează implementarea soluției instituționale promovate prin inițiativa evaluată.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost adoptate măsuri privind dezvoltarea cadrului strategic al sectorului turismului și implementarea Programului național de dezvoltare a turismului „Turism 2029”.

Cu toate acestea, nu au fost identificate măsuri legislative sau administrative privind consolidarea Oficiului Național al Turismului în configurația instituțională propusă prin Agenda Legislativă AIM, inclusiv extinderea competențelor, consolidarea autonomiei instituționale, instituirea unor mecanisme suplimentare de finanțare sau dezvoltarea serviciilor de suport prevăzute de inițiativă.

În consecință, implementarea inițiativei nu poate fi confirmată pentru perioada de monitorizare.

6. Calificativ

Fără progrese semnificative.

3.22. Reglementarea trotinetelor electrice în contextul micromobilității urbane

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 include inițiativa privind reglementarea trotinetelor electrice în contextul micromobilității urbane, având ca obiectiv revizuirea cadrului juridic aplicabil acestui tip de transport și instituirea unui regim adaptat particularităților sale tehnice și funcționale. Inițiativa urmărește corectarea unor dificultăți apărute în aplicarea reglementărilor existente după încadrarea trotinetelor electrice în categoria mijloacelor de transport individual, în special sub aspectul parcării, ridicării și depozitării acestora, al delimitării răspunderii juridice și al lipsei infrastructurii dedicate.

În acest sens, Agenda propune instituirea unui regim juridic diferențiat pentru trotinetele electrice, dezvoltarea infrastructurii de parcare, introducerea unui mecanism eficient de notificare a operatorilor înaintea ridicării trotinetelor și adaptarea cadrului normativ la particularitățile serviciilor moderne de micromobilitate urbană. Obiectivul urmărit constă în asigurarea unui cadru de reglementare echilibrat, care să răspundă atât cerințelor privind ordinea și siguranța în spațiul public, cât și necesității de dezvoltare a serviciilor de mobilitate alternativă.

2. Acțiunile întreprinse

Documentele analizate confirmă că inițiativa 3.22 a fost susținută printr-o activitate distinctă de analiză și advocacy, depășind etapa unei simple propuneri incluse în Agenda Legislativă. Principalul document aferent inițiativei îl constituie Nota privind situația trotinetelor electrice, elaborată de AIM, care examinează cadrul normativ aplicabil, efectele practice ale acestuia și formulează un set de recomandări privind îmbunătățirea reglementării.

Analiza cuprinde evaluarea actelor normative incidente referitoare la circulația, parcare, ridicarea și depozitarea trotinetelor electrice, precum și examinarea practicilor administrative privind aplicarea acestora. Totodată, documentul identifică dificultățile întâmpinate de operatorii economici, inclusiv aplicarea unor tarife considerate disproporționate pentru ridicarea trotinetelor, lipsa infrastructurii dedicate, neclaritățile privind răspunderea contravențională și inexistența unui mecanism eficient de notificare înaintea evacuării acestora.

În baza acestei analize au fost formulate recomandări privind instituirea unui regim juridic diferențiat, aplicarea unor tarife proporționale, notificarea prealabilă a operatorilor, amenajarea infrastructurii de parcare, consolidarea cooperării dintre autoritățile publice și operatorii economici și dezvoltarea unor instrumente digitale pentru gestionarea serviciilor de micromobilitate.

Raportul anual AIM 2025 confirmă că subiectul „Urban Micromobility” a constituit unul dintre documentele de poziție elaborate în cadrul activităților de politici și advocacy.

În același timp, documentele analizate nu confirmă transmiterea formală a documentului către o autoritate publică, organizarea unor consultări oficiale dedicate, constituirea unui grup de lucru interinstituțional ori acceptarea expresă a recomandărilor formulate de AIM.

3. Evoluția inițiativei

Documentele analizate relevă că principalele reglementări privind circulația trotinetelor electrice au fost introduse anterior perioadei evaluate, prin Hotărârea Guvernului nr. 642/2022, care a completat Regulamentul circulației rutiere cu norme aplicabile acestui tip de mijloc de transport.

În acest context, inițiativa 3.22 nu urmărește instituirea unui cadru juridic nou, ci revizuirea și completarea reglementărilor existente în vederea adaptării acestora la particularitățile micromobilității urbane. Problematika abordată privește, în principal, lipsa unui regim distinct privind parcare și ridicarea trotinetelor electrice, inexistența unor tarife diferențiate, insuficiența infrastructurii dedicate și lipsa unor mecanisme de notificare a operatorilor.

În perioada evaluată nu au fost identificate proiecte legislative sau administrative care să instituie un regim juridic diferențiat pentru trotinetele electrice, să introducă tarife distincte pentru ridicarea și depozitarea acestora, să reglementeze notificarea digitală a operatorilor ori să preia, într-o formă verificabilă, recomandările formulate prin documentul de poziție elaborat de AIM.

Prin urmare, documentele analizate confirmă menținerea cadrului normativ existent, fără modificări care să reflecte implementarea soluțiilor promovate prin prezenta inițiativa.

4. Evaluarea implementării

Evaluarea confirmă că inițiativa este susținută de o activitate distinctă de analiză și advocacy, concretizată prin elaborarea unui document de poziție dedicat, examinarea cadrului normativ aplicabil și formularea unor recomandări privind perfecționarea reglementării trotinetelor electrice în contextul micromobilității urbane.

Totodată, documentele analizate nu confirmă continuarea inițiativei prin acțiuni instituționale care să conducă la inițierea unui proces oficial de modificare a cadrului normativ și nici preluarea recomandărilor formulate într-un proiect legislativ sau administrativ. De asemenea, nu au fost identificate rezultate verificabile privind instituirea unui regim juridic diferențiat, introducerea notificării digitale a operatorilor, stabilirea unor tarife proporționale sau dezvoltarea infrastructurii dedicate ca urmare a demersurilor promovate de AIM.

În consecință, evaluarea constată că inițiativa a depășit etapa unei simple propuneri incluse în Agenda Legislativă, fiind susținută prin activități documentate de analiză și advocacy, fără ca acestea să se materializeze, în perioada evaluată, în modificări normative sau administrative verificabile.

5. Concluzie

Documentele analizate confirmă că AIM a desfășurat o activitate distinctă privind reglementarea trotinetelor electrice, concretizată prin elaborarea unui document de poziție, analiza cadrului juridic existent și formularea unor recomandări orientate spre adaptarea reglementărilor la specificul serviciilor de micromobilitate urbană. Inițiativa a fost ulterior integrată în Agenda Legislativă AIM 2025 și promovată în cadrul activităților de politici și advocacy.

Totodată, evaluarea nu confirmă existența unor modificări legislative sau administrative care să reflecte preluarea recomandărilor formulate și nici rezultate instituționale verificabile care să poată fi atribuite implementării acestei inițiative. În perioada supusă evaluării, activitatea desfășurată a rămas la nivelul promovării și susținerii unei propuneri de politică publică, fără materializarea acesteia într-o reformă normativă sau administrativă.

6. Calificativ

În derulare.

3.23. Reglementarea industriei organizării de evenimente

1. Inițiativa de advocacy

Prin Agenda Legislativă AIM 2025 a fost propusă reglementarea industriei organizării de evenimente prin instituirea unui cadru normativ unitar pentru organizarea și desfășurarea evenimentelor publice. Inițiativa urmărește eliminarea fragmentării reglementărilor aplicabile acestui sector, simplificarea procedurilor administrative și instituirea unor mecanisme moderne de coordonare între autoritățile publice și organizatorii de evenimente.

În acest scop, Agenda Legislativă propune adoptarea unei legi speciale privind organizarea și desfășurarea evenimentelor publice, instituirea unui ghiseu unic digital interinstituțional, clasificarea evenimentelor în funcție de amploare și nivelul de risc, recunoașterea ocupațiilor și activităților economice specifice sectorului, precum și dezvoltarea unui cadru administrativ adaptat particularităților industriei organizării de evenimente.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin includerea sa în Agenda Legislativă AIM 2025 și prin desfășurarea unor activități distincte de analiză și advocacy dedicate reglementării industriei organizării de evenimente.

Documentele analizate includ Nota de concept privind reglementarea industriei organizării de evenimente, prin care au fost analizate deficiențele cadrului juridic existent și formulate propuneri privind instituirea unei reglementări speciale, simplificarea procedurilor administrative și digitalizarea mecanismelor de notificare și coordonare interinstituțională.

Documentele analizate confirmă, de asemenea, transmiterea unei poziții instituționale către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Afacerilor Interne și Consiliul Economic, precum și formularea unor propuneri de amendare a proiectului de lege privind organizarea și desfășurarea unor evenimente publice. Aceste propuneri au vizat, între altele, instituirea unei platforme digitale naționale și a Registrului național al evenimentelor publice, clasificarea evenimentelor în funcție de amploare și nivelul de risc, reglementarea infrastructurii

temporare, diferențierea obligațiilor organizatorilor și recunoașterea ocupațiilor specifice sectorului.

Raportul anual AIM pentru anul 2025 confirmă includerea documentului Regulatory Framework for the Events Industry în cadrul activităților de politici publice și advocacy desfășurate de organizație.

3. Evoluția inițiativei

În perioada evaluată, Ministerul Afacerilor Interne a continuat procesul de elaborare și promovare a proiectului de lege privind organizarea și desfășurarea unor evenimente publice. Proiectul a parcurs etapele de consultare publică, aprobare de către Guvern și examinare parlamentară, fiind finalizat prin adoptarea Legii nr. 302/2025.

Adoptarea Legii nr. 302/2025 reprezintă principala evoluție legislativă identificată în domeniul reglementării organizării și desfășurării evenimentelor publice.

Totodată, documentele analizate relevă că procesul de elaborare și promovare a proiectului legislativ fusese inițiat anterior formulării poziției instituționale și propunerilor de amendare prezentate de AIM. În aceste condiții, documentele analizate nu permit concluzia că inițierea procesului legislativ a rezultat din activitatea de advocacy desfășurată de organizație.

În același timp, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală în cuprinsul Legii nr. 302/2025 a tuturor soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM, inclusiv instituirea ghișeului unic digital, a Registrului național al evenimentelor publice, a mecanismelor de coordonare interinstituțională, a clasificării evenimentelor în funcție de amploare și nivelul de risc sau a recunoașterii ocupațiilor specifice sectorului.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că inițiativa a fost susținută prin activități distincte de analiză și advocacy, concretizate prin elaborarea unei Note de concept, formularea unei poziții instituționale, redactarea unor propuneri de amendare a proiectului de lege și promovarea inițiativei în cadrul Agendei Legislative AIM 2025.

Totodată, evaluarea evidențiază că obiectivul principal al inițiativei privind adoptarea unui cadru legislativ special pentru organizarea și desfășurarea evenimentelor publice s-a materializat prin adoptarea Legii nr. 302/2025.

În același timp, documentele analizate nu permit concluzia că inițierea procesului legislativ poate fi atribuită activității de advocacy desfășurate de AIM și nici nu confirmă preluarea integrală a soluțiilor promovate de organizație în forma finală a actului normativ adoptat.

În ansamblu, analiza efectuată relevă că inițiativa a contribuit la promovarea unor soluții legislative în domeniul reglementării organizării evenimentelor publice, însă documentele analizate nu permit confirmarea implementării integrale a obiectivelor urmărite prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată a fost adoptată Legea nr. 302/2025 privind organizarea și desfășurarea unor evenimente publice, care reprezintă principala evoluție legislativă în domeniul evaluat.

Documentele analizate confirmă, de asemenea, desfășurarea unor activități distincte de analiză și advocacy din partea AIM, concretizate prin elaborarea unei Note de concept, formularea unei poziții instituționale și prezentarea unor propuneri de amendare a proiectului de lege.

Cu toate acestea, documentele analizate nu permit concluzia că inițierea procesului legislativ poate fi atribuită activității desfășurate de AIM și nici nu confirmă preluarea integrală a soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM. În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă poate fi considerat realizat în mare parte.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.24. Clasificarea IMM-urilor și regimul fiscal

1. Inițiativa de advocacy

Prin Agenda Legislativă AIM 2025 a fost propusă armonizarea criteriilor naționale de definire și clasificare a întreprinderilor mici și mijlocii cu Recomandarea Comisiei Europene 2003/361/CE și corelarea acestora cu mecanismele juridice, fiscale și instituționale aplicabile sectorului IMM.

Inițiativa urmărește actualizarea criteriilor privind numărul mediu anual de salariați, cifra anuală de afaceri și valoarea activelor totale, astfel încât statutul de IMM să reflecte standardele europene și realitățile economice naționale. Totodată, aceasta promovează dezvoltarea instrumentelor financiare destinate IMM-urilor, consolidarea mecanismelor de sprijin și aplicarea coerentă a facilităților și programelor publice în funcție de noua clasificare a întreprinderilor. Obiectivul urmărit constă în extinderea accesului IMM-urilor la instrumentele de suport și consolidarea competitivității acestora.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin desfășurarea unor activități de analiză, consultare și formulare a propunerilor de modificare a cadrului normativ privind clasificarea întreprinderilor mici și mijlocii.

Documentele analizate confirmă elaborarea unei Note de poziție privind armonizarea criteriilor de clasificare a IMM-urilor cu Recomandarea Comisiei Europene 2003/361/CE și transmiterea unui demers oficial către Parlament privind modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii și a Codului fiscal. Totodată, documentele analizate confirmă susținerea amendamentului nr. 232 din 18 iunie 2025, privind actualizarea plafoanelor financiare și dezvoltarea unor instrumente financiare, inclusiv fondul de fonduri și mecanismul tranșei de primă pierdere.

Ulterior, AIM a consultat membrii organizației asupra proiectului de lege și a elaborat o opinie tehnică transmisă Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării la 6 mai 2026. Documentul conține observații privind actualizarea criteriilor financiare, regimul juridic al categoriei „Small Mid-Caps”, aplicarea Testului IMM și consolidarea cadrului normativ privind mecanismul de susținere oficială a creditelor la export.

3. Evoluția inițiativei

Analiza documentelor disponibile relevă că revizuirea criteriilor de clasificare a IMM-urilor reprezenta un subiect aflat pe agenda autorităților anterior includerii acestei inițiative în Agenda Legislativă AIM 2025.

În perioada evaluată, procesul legislativ a evoluat prin promovarea amendamentului nr. 232 din 18 iunie 2025, inițierea proiectului de modificare a Legii nr. 179/2016 de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, desfășurarea consultărilor publice și participarea AIM la procesul de consultare prin transmiterea unei opinii tehnice.

Analiza cadrului normativ relevă că Legea nr. 179/2016 a fost modificată prin Legea nr. 187 din 10 iulie 2025, fiind actualizate criteriile de definire și clasificare a întreprinderilor mici și mijlocii, majorate plafoanele financiare și introduse noi instrumente financiare, inclusiv fondul de fonduri și mecanismul tranșei de primă pierdere. Totodată, legea consacră principiul „Gândeți mai întâi la scară mică” în procesul de elaborare a actelor normative.

În același timp, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală a tuturor propunerilor formulate de AIM în cadrul procesului de consultare. În special, nu rezultă consacrarea regimului propus pentru categoria „Small Mid-Caps”, integrarea Testului IMM în arhitectura generală a Legii nr. 100/2017 privind actele normative și nici preluarea tuturor propunerilor privind mecanismul de susținere oficială a creditelor la export.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate relevă că inițiativa a fost susținută prin activități documentate de analiză, consultare și formulare a propunerilor legislative privind clasificarea întreprinderilor mici și mijlocii și dezvoltarea mecanismelor de sprijin aplicabile acestora.

Totodată, evaluarea evidențiază că obiectivul principal al inițiativei privind actualizarea criteriilor de clasificare a IMM-urilor s-a materializat prin modificarea Legii nr. 179/2016 și introducerea unei părți dintre instrumentele financiare promovate în cadrul procesului de reformă.

În același timp, documentele analizate relevă că procesul legislativ fusese inițiat anterior intervenției documentate a AIM și nu permit concluzia că inițierea reformei poate fi atribuită activității de advocacy desfășurate de organizație. De asemenea, nu confirmă preluarea integrală a tuturor propunerilor tehnice formulate în cadrul procesului de consultare.

În ansamblu, analiza efectuată relevă că măsurile adoptate corespund în mare parte obiectivului urmărit prin inițiativa evaluată, fără a reflecta preluarea integrală a soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM.

5. Concluzie

În perioada evaluată a fost modificată Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, fiind actualizate criteriile de clasificare a IMM-urilor și introduse noi instrumente financiare destinate dezvoltării sectorului.

Documentele analizate confirmă, de asemenea, participarea AIM la procesul de consultare prin elaborarea unei Note de poziție, transmiterea unui demers oficial către Parlament, susținerea amendamentului nr. 232, consultarea membrilor organizației și formularea unei opinii tehnice asupra proiectului de lege.

Cu toate acestea, documentele analizate relevă că procesul legislativ fusese inițiat anterior intervenției documentate a AIM și nu confirmă preluarea integrală a tuturor propunerilor formulate în cadrul procesului de consultare. În consecință, obiectivul urmărit prin inițiativă poate fi considerat realizat în mare parte.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.25. Reglementarea activității economice independente

1. Inițiativa de advocacy

Prin Agenda Legislativă AIM 2025 a fost propusă instituirea unui cadru juridic și fiscal destinat persoanelor fizice care desfășoară activități economice în nume propriu, inclusiv liber-profesioniștilor, prestatorilor independenți de servicii și freelancerilor.

Inițiativa urmărește instituirea unei forme simplificate de organizare a activității economice independente, adaptată naturii și dimensiunii acesteia, prin reglementarea unui statut juridic distinct, simplificarea și digitalizarea procedurilor administrative și fiscale, instituirea unui regim fiscal specific și stabilirea unor mecanisme care să prevină utilizarea acestei forme de organizare pentru disimularea raporturilor de muncă. Obiectivul urmărit constă în formalizarea activităților economice independente prin integrarea acestora într-un cadru juridic și fiscal unitar.

2. Acțiunile întreprinse

În perioada evaluată, inițiativa a fost promovată prin activități de analiză, formulare de propuneri și monitorizare a procesului de reglementare a activității economice independente.

Documentele analizate confirmă elaborarea și promovarea unui document de poziție privind instituirea cadrului juridic aplicabil activității economice independente, prin care au fost susținute recunoașterea juridică a acestei forme de activitate, instituirea unui regim administrativ și fiscal simplificat, ajustarea plafonului veniturilor, digitalizarea procedurilor de înregistrare și raportare și delimitarea activității economice independente de raporturile de muncă. Deși documentele disponibile nu conțin copia demersului inițial și nici documentele oficiale privind examinarea propunerilor formulate, acestea confirmă desfășurarea activităților de advocacy în susținerea inițiativei.

Raportul anual AIM 2025 confirmă includerea documentului „Freelancers Law & Independent Economic Activity” în cadrul activităților de politici publice și advocacy.

Documentele analizate confirmă, de asemenea, continuarea activității de monitorizare după intrarea în vigoare a noului cadru normativ. În urma răspunsului Serviciului Fiscal de Stat din 13 martie 2026 privind tratamentul fiscal aplicabil în cazul recalificării raportului juridic, la 19 martie 2026 a fost transmis un demers către Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Serviciul Fiscal de Stat, prin care au fost solicitate clarificarea tratamentului fiscal aplicabil, revizuirea poziției administrative exprimate de autoritatea fiscală și, după caz, modificarea cadrului normativ.

3. Evoluția inițiativei

Documentele analizate confirmă că, în perioada evaluată, a fost adoptată Legea nr. 228/2025 pentru modificarea unor acte normative privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2026.

Legea instituie statutul antreprenorului independent, proceduri simplificate și digitalizate de înregistrare, un regim fiscal special, plafonul anual al veniturilor și reguli privind recalificarea raporturilor juridice care întrunesc caracteristicile raporturilor de muncă. Din această perspectivă, cadrul normativ adoptat reflectă obiectivul principal urmărit prin inițiativa evaluată.

În același timp, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală a tuturor soluțiilor promovate prin Agenda Legislativă AIM. Nu au fost identificate dovezi privind preluarea tuturor propunerilor referitoare la plafonul veniturilor, includerea tuturor categoriilor de activități independente, instituirea tuturor măsurilor privind accesul la finanțare și protecția socială sau aplicarea altor soluții complementare promovate în cadrul procesului de advocacy.

Documentele analizate relevă, de asemenea, că aplicarea noului cadru normativ a generat dificultăți de interpretare privind tratamentul fiscal aplicabil în cazul recalificării raporturilor juridice.

Demersul transmis la 19 martie 2026 confirmă existența acestei probleme și solicitarea unor clarificări administrative și legislative. Până la încheierea perioadei evaluate nu au fost identificate dovezi privind soluționarea definitivă a acestei chestiuni.

4. Evaluarea implementării

Analiza documentelor examinate confirmă că inițiativa a fost susținută prin activități documentate de analiză, promovare și monitorizare, atât în etapa elaborării cadrului normativ, cât și ulterior intrării acestuia în vigoare.

Totodată, evaluarea relevă că obiectivul principal al inițiativei privind instituirea unui cadru juridic și fiscal distinct pentru activitatea economică independentă s-a materializat prin adoptarea Legii nr. 228/2025 și instituirea statutului antreprenorului independent.

În același timp, documentele analizate nu permit concluzia că toate soluțiile promovate prin Agenda Legislativă AIM au fost preluate în forma finală a actului normativ și nici atribuirea rezultatului legislativ exclusiv activității de advocacy desfășurate de organizație. De asemenea, analiza efectuată relevă existența unor aspecte de aplicare a legii care au impus continuarea dialogului instituțional și formularea unor propuneri de clarificare adresate autorităților competente.

În ansamblu, documentele analizate confirmă realizarea obiectivului principal al inițiativei, cu menținerea unor aspecte punctuale care au continuat să facă obiectul activităților de monitorizare și advocacy.

5. Concluzie

În perioada evaluată a fost adoptată și a intrat în vigoare Legea nr. 228/2025 privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice, prin care a fost instituit un cadru juridic și fiscal distinct pentru această categorie de contribuabili.

Documentele analizate confirmă, de asemenea, desfășurarea unor activități documentate de analiză, promovare și monitorizare, inclusiv elaborarea unui document de poziție, promovarea inițiativei în cadrul Agendei Legislative AIM 2025 și formularea unor demersuri ulterioare privind clarificarea aplicării regimului fiscal instituit prin noua reglementare.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă preluarea integrală a tuturor propunerilor promovate prin Agenda Legislativă AIM și nici nu permit atribuirea exclusivă a rezultatului legislativ activității de advocacy desfășurate de organizație. În același timp, analiza efectuată relevă existența unor aspecte de aplicare care au necesitat continuarea dialogului cu autoritățile competente.

6. Calificativ

Implementată.

3.26. Susținerea producătorilor casnici

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 include inițiativa privind susținerea producătorilor casnici, având ca obiectiv integrarea acestei categorii în cadrul juridic aplicabil activității economice independente.

Inițiativa are la bază necesitatea instituirii unui regim juridic și fiscal adaptat persoanelor care desfășoară activități de producție și comercializare la scară redusă, inclusiv în domeniul produselor alimentare și al bunurilor realizate în gospodărie sau în regim artizanal. În acest sens,

sunt identificate ca principale probleme lipsa recunoașterii exprese a producătorului casnic în noul cadru normativ, neincluziunea unor activități de producție în domeniul de aplicare al regimului antreprenorului independent și menținerea acestor activități în afara unui cadru juridic și fiscal simplificat.

În acest context, inițiativa propune recunoașterea expresă a producătorului casnic, extinderea activităților eligibile prin includerea codurilor CAEM corespunzătoare, aplicarea unui regim fiscal simplificat și corelarea acestuia cu reglementările sectoriale incidente. Totodată, este propusă aplicarea anticipată a noului cadru normativ. Obiectivul urmărit constă în integrarea producătorilor casnici în regimul activității economice independente și formalizarea activităților desfășurate de această categorie de persoane.

2. Acțiunile întreprinse

Documentele analizate confirmă că inițiativa 3.26 a fost promovată printr-o intervenție documentată în cadrul procesului de elaborare a legislației privind activitatea economică independentă.

La 26 iunie 2025, AIM și Asociația EcoLocal au transmis Parlamentului Republicii Moldova și autorităților administrației publice centrale competente o scrisoare de poziție privind includerea producătorilor casnici și artizanali în proiectul de lege referitor la activitatea economică independentă. Prin acest document au fost susținute recunoașterea expresă a producătorului casnic, extinderea domeniului de aplicare al proiectului prin includerea activităților de producție relevante, instituirea unui regim fiscal simplificat și crearea unui cadru juridic adaptat acestei categorii de persoane.

Totodată, au fost formulate propuneri privind completarea listei activităților eligibile prin includerea codurilor CAEM relevante și aplicarea noului cadru normativ începând cu 1 octombrie 2025. Documentele analizate confirmă formularea acestor propuneri legislative, fără a permite însă identificarea documentelor oficiale care să ateste modul de examinare și valorificare a acestora în procesul legislativ.

Raportul anual AIM 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de consultare și dialog instituțional în domeniul politicilor publice și al îmbunătățirii cadrului de reglementare, fără a individualiza rezultatele obținute în cadrul acestei inițiative.

3. Evoluția inițiativei

Documentele analizate evidențiază două evoluții normative relevante pentru domeniul vizat de inițiativă.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 6/2025 au fost instituite cerințe simplificate aplicabile micilor producători din domeniul alimentar. Întrucât acest act normativ a fost adoptat anterior intervenției documentate a AIM și Asociației EcoLocal din 26 iunie 2025, acesta nu poate fi reținut ca rezultat al activităților de advocacy desfășurate în cadrul inițiativei AL-26.

Ulterior, a fost adoptată Legea nr. 228/2025 pentru modificarea unor acte normative privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2026, prin care a fost instituit cadrul juridic general al antreprenorului independent.

Analiza documentelor confirmă că noul cadru normativ contribuie la formalizarea activităților economice individuale. Cu toate acestea, nu rezultă includerea expresă a producătorului casnic în forma promovată prin inițiativă, preluarea tuturor codurilor CAEM propuse, extinderea completă a activităților de producție vizate sau instituirea unui regim juridic distinct destinat acestei categorii. De asemenea, nu a fost preluată propunerea privind aplicarea noului cadru normativ

Începând cu 1 octombrie 2025, iar documentele analizate nu permit identificarea modului în care au fost examinate propunerile formulate prin scrisoarea comună AIM–EcoLocal.

4. Evaluarea implementării

Documentele analizate confirmă existența unei activități documentate de promovare a includerii producătorilor casnici în cadrul juridic aplicabil activității economice independente. Sunt confirmate elaborarea și transmiterea unei poziții comune către autoritățile competente, precum și formularea unor propuneri legislative concrete privind extinderea domeniului de aplicare al reglementării, includerea activităților eligibile, completarea codurilor CAEM și aplicarea anticipată a noului cadru normativ.

În perioada evaluată au fost adoptate acte normative relevante pentru reglementarea activității economice independente și simplificarea exercitării unor activități economice individuale. Aceste evoluții contribuie la realizarea obiectivului general urmărit de inițiativă, respectiv formalizarea activităților economice desfășurate la scară redusă.

Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă realizarea obiectivului specific al inițiativei. Nu au fost identificate dovezi privind recunoașterea expresă a producătorului casnic, preluarea activităților și codurilor CAEM promovate sau instituirea regimului juridic distinct solicitat prin intervenția AIM și Asociației EcoLocal. În același timp, documentele disponibile nu permit stabilirea unei legături documentate între propunerile formulate și soluțiile adoptate în cadrul normativ.

Potrivit metodologiei prezentului raport, existența unor evoluții favorabile în domeniul reglementării activității economice independente poate fi avută în vedere în măsura în care acestea contribuie la realizarea obiectivului urmărit prin inițiativa evaluată. În cazul de față, aceste evoluții susțin obiectivul general al formalizării activităților economice individuale, fără a confirma implementarea soluțiilor specifice promovate prin AL-26.

5. Concluzie

În perioada evaluată au fost întreprinse acțiuni documentate de promovare a includerii producătorilor casnici în cadrul juridic aplicabil activității economice independente, concretizate prin elaborarea și transmiterea unei scrisori de poziție comune cu Asociația EcoLocal și formularea unor propuneri legislative privind recunoașterea producătorului casnic, extinderea activităților eligibile și instituirea unui regim juridic și fiscal adaptat acestei categorii de persoane.

Totodată, au fost adoptate acte normative relevante pentru reglementarea activității economice independente. Cu toate acestea, documentele analizate nu confirmă preluarea soluțiilor specifice promovate prin inițiativa AL-26 și nici nu permit stabilirea unei legături documentate între intervenția AIM și conținutul final al cadrului normativ adoptat.

În consecință, obiectivul general al inițiativei se regăsește parțial în evoluțiile cadrului normativ, însă obiectivul specific privind integrarea expresă a producătorilor casnici în regimul activității economice independente nu poate fi considerat realizat în perioada evaluată.

6. Calificativ

Inițiată.

3.27. Regimul fiscal al IMM-urilor: prelungirea facilității pentru profitul nedistribuit și vacanța fiscală pentru întreprinderile nou-create

1. Inițiativa de advocacy

Agenda Legislativă AIM 2025 include inițiativa privind regimul fiscal aplicabil întreprinderilor mici și mijlocii, având ca obiectiv menținerea și dezvoltarea unor facilități fiscale destinate consolidării capacității financiare a întreprinderilor.

Inițiativa cuprinde două componente distincte. Prima vizează prelungirea aplicării cotei de 0% a impozitului pe venit pentru întreprinderile eligibile care nu distribuie profitul. Cea de-a doua urmărește instituirea unei vacanțe fiscale de trei ani pentru întreprinderile nou-create, prin promovarea proiectului de lege nr. 274 din 27 iunie 2025 pentru modificarea Codului fiscal.

Inițiativa este fundamentată pe necesitatea menținerii resurselor financiare în cadrul întreprinderilor pentru susținerea investițiilor și dezvoltării activității economice, precum și pe reducerea sarcinii fiscale suportate de întreprinderile aflate în primii ani de activitate. Obiectivul urmărit constă în prelungirea facilității fiscale aplicabile profitului nedistribuit și instituirea unui regim fiscal temporar destinat întreprinderilor nou-create.

2. Acțiunile întreprinse

Documentele analizate confirmă desfășurarea unor activități de promovare a facilităților fiscale destinate întreprinderilor mici și mijlocii.

La 30 iulie 2025, AIM a lansat un apel public adresat mediului de afaceri pentru susținerea prelungirii cotei de 0% aplicabile profitului nedistribuit. Intervenția a avut ca obiect promovarea menținerii facilității fiscale ca instrument de capitalizare și dezvoltare a întreprinderilor.

Totodată, Agenda Legislativă AIM 2025 include monitorizarea proiectului de lege nr. 274/2025 privind instituirea unei vacanțe fiscale pentru întreprinderile nou-create. Documentele analizate confirmă includerea acestei componente în Agenda Legislativă și monitorizarea evoluției proiectului de lege, fără a identifica elaborarea proiectului de către AIM, transmiterea unor amendamente individualizate sau formularea unui demers tehnico-legislativ distinct asupra acestuia.

Documentele analizate nu confirmă desfășurarea altor acțiuni documentate privind promovarea acestei componente a inițiativei. Raportul anual AIM 2025 confirmă desfășurarea activităților generale de politici și advocacy, consultare și dialog instituțional, fără a individualiza rezultate aferente acestei inițiative.

3. Evoluția inițiativei

Analiza cadrului normativ evidențiază o evoluție distinctă pentru cele două componente ale inițiativei.

În ceea ce privește facilitatea fiscală aplicabilă profitului nedistribuit, Legea nr. 318/2025 pentru modificarea unor acte normative în domeniul fiscal a prelungit aplicarea regimului prevăzut la art. 87 alin. (11) din Codul fiscal pentru perioada 2023–2026 inclusiv. Totodată, legea a actualizat criteriile de eligibilitate, stabilind aplicarea facilității pentru întreprinderile care au cel mult 249 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 milioane lei sau dețin active totale de până la 100 milioane lei.

În ceea ce privește vacanța fiscală pentru întreprinderile nou-create, proiectul de lege nr. 274 din 27 iunie 2025 a parcurs etapa inițială a procesului legislativ și a fost inclus în Agenda Legislativă AIM 2025 ca inițiativă aflată în monitorizare. Până la încheierea perioadei evaluate, documentele analizate nu confirmă adoptarea proiectului în formă finală, promulgarea, publicarea acestuia sau intrarea în vigoare a mecanismului propus.

4. Evaluarea implementării

Documentele analizate confirmă existența unei activități documentate de promovare și susținere a unor facilități fiscale destinate întreprinderilor mici și mijlocii. Sunt confirmate lansarea apelului public privind menținerea cotei de 0% aplicabile profitului nedistribuit și includerea în Agenda Legislativă a obiectivului privind instituirea unei vacanțe fiscale pentru întreprinderile nou-create.

În ceea ce privește prima componentă a inițiativei, modificările operate prin Legea nr. 318/2025 corespund obiectivului urmărit, prin prelungirea facilității fiscale aplicabile profitului nedistribuit și actualizarea criteriilor de eligibilitate ale beneficiarilor. Documentele analizate nu permit însă atribuirea acestui rezultat exclusiv intervenției AIM. Nu au fost identificate dovezi care să confirme preluarea individualizată a propunerilor formulate de organizație sau existența unei legături documentate între intervenția acesteia și soluția legislativă adoptată.

În ceea ce privește cea de-a doua componentă, documentele analizate confirmă existența unui proces legislativ aflat în desfășurare, fără a demonstra adoptarea și aplicarea vacanței fiscale propuse în perioada evaluată.

Potrivit metodologiei prezentului raport, existența unor evoluții ale cadrului normativ poate fi avută în vedere numai în măsura în care acestea contribuie la realizarea obiectivului urmărit prin inițiativa evaluată. În cazul de față, prima componentă a inițiativei este reflectată în cadrul normativ adoptat, în timp ce cea de-a doua se află încă în etapa procesului legislativ, fără a produce efecte juridice în perioada supusă evaluării.

5. Concluzie

Documentele analizate confirmă desfășurarea unei activități documentate privind promovarea facilităților fiscale destinate întreprinderilor mici și mijlocii. Activitatea probată include promovarea publică a prelungirii facilității fiscale aplicabile profitului nedistribuit și includerea în Agenda Legislativă a obiectivului privind instituirea unei vacanțe fiscale pentru întreprinderile nou-create.

În plan legislativ, Legea nr. 318/2025 confirmă realizarea primei componente a inițiativei prin prelungirea facilității fiscale și actualizarea criteriilor de eligibilitate ale beneficiarilor. Totodată, documentele analizate nu permit atribuirea exclusivă a acestui rezultat intervenției AIM. În ceea ce privește vacanța fiscală pentru întreprinderile nou-create, documentele analizate confirmă existența unui proiect legislativ aflat în proces de examinare, fără a fi probată adoptarea și aplicarea mecanismului propus în perioada evaluată.

În consecință, obiectivul inițiativei a fost realizat în mare parte, prima componentă fiind implementată prin modificarea cadrului fiscal, iar cea de-a doua aflându-se în etapa procesului legislativ.

6. Calificativ

Implementată în mare parte.

3.28. Constatări privind implementarea Agendei Legislative

1. Implementarea generală a inițiativelor

Analiza celor 27 de inițiative evaluate relevă un nivel diferențiat de implementare a obiectivelor prevăzute de Agenda Legislativă AIM 2025. Documentele analizate confirmă existența unor inițiative pentru care obiectivele urmărite au fost realizate integral sau în mare parte, alături de inițiative aflate în diferite stadii de implementare, precum și de inițiative pentru care nu au fost identificate evoluții suficiente pentru a confirma înregistrarea unor progrese relevante.

2. Implementarea diferențiată a obiectivelor

Evaluarea evidențiază că gradul de implementare a inițiativelor a variat în funcție de obiectivul urmărit și de evoluțiile documentate în perioada de referință. Analiza documentelor confirmă adoptarea unor măsuri legislative și administrative relevante în mai multe domenii vizate de Agenda Legislativă, inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea instrumentelor de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii, modernizarea programelor publice de finanțare, digitalizarea serviciilor publice și perfecționarea cadrului normativ aplicabil mediului de afaceri. Totodată, nivelul de implementare constatat diferă de la o inițiativă la alta, în funcție de rezultatele confirmate prin documentele analizate.

3. Inițiative fără evoluții relevante

Pentru unele inițiative, analiza probelor documentare nu a identificat modificări legislative, măsuri administrative sau alte evoluții relevante în perioada evaluată. În aceste cazuri, calificativele acordate reflectă exclusiv rezultatele confirmate prin documentele analizate și situația constatată la data finalizării evaluării, fără a reprezenta o apreciere asupra oportunității sau relevanței obiectivelor urmărite prin inițiativele respective.

4. Factori care au influențat implementarea

Constatările rezultate din evaluare indică faptul că nivelul de implementare a inițiativelor a fost influențat de factori specifici fiecărui domeniu de intervenție, inclusiv de durata proceselor de elaborare și promovare a actelor normative, de complexitatea procedurilor legislative și administrative și de competențele autorităților implicate. Aceste elemente au fost avute în vedere exclusiv pentru interpretarea rezultatelor documentate, fără a constitui criterii distincte de evaluare.

5. Concluzie

Analiza individuală a dosarelor consolidate 3.1.-3.27 evidențiază că implementarea Agendei Legislative AIM 2025 a înregistrat rezultate diferențiate dar pozitive, corespunzătoare stadiului de realizare a fiecărei inițiative evaluate. Constatările prezentate în acest subcapitol arată rezultatele evaluării individuale și reflectă tendințele generale identificate la nivelul întregii Agende Legislative, astfel cum acestea rezultă din actele și informațiile analizate.

CAPITOLUL IV. UTILIZAREA MECANISMELOR DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE PREVĂZUTE DE AGENDA LEGISLATIVĂ AIM 2025

4.1. Rolul mecanismelor de monitorizare și evaluare

Pe lângă prioritățile și inițiativele de advocacy, Agenda Legislativă AIM 2025 prevede un set de mecanisme interne destinate monitorizării implementării Agendei și evaluării periodice a rezultatelor obținute. Aceste mecanisme completează arhitectura documentului și oferă cadrul necesar pentru colectarea informațiilor relevante, documentarea activităților desfășurate și fundamentarea procesului intern de evaluare.

Spre deosebire de inițiativele de advocacy analizate în capitolele precedente, mecanismele de monitorizare și evaluare nu reprezintă măsuri legislative sau administrative promovate către autoritățile publice. Acestea constituie instrumente interne utilizate pentru monitorizarea implementării Agendei Legislative, documentarea activităților de advocacy și evaluarea rezultatelor obținute de organizație.

Conform Agendei Legislative AIM 2025, sistemul intern de monitorizare și evaluare este alcătuit din trei mecanisme complementare: mecanismul intern de observare a mediului IMM, mecanismul de raportare anuală privind implementarea Agendei Legislative și Barometrul IMM. Împreună, acestea formează cadrul intern destinat monitorizării evoluțiilor relevante pentru mediul antreprenorial, documentării activităților de advocacy și fundamentării procesului de actualizare a priorităților organizației.

Fig. 2 - Ciclul monitorizării și evaluării

Analiza prezentată în prezentul capitol completează evaluarea celor 27 de inițiative de advocacy și are ca obiect verificarea utilizării mecanismelor de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă AIM 2025. Evaluarea urmărește să stabilească dacă aceste mecanisme au fost utilizate în activitatea organizației pe parcursul perioadei de referință și în ce măsură au contribuit la monitorizarea implementării Agendei Legislative.

În acest scop au fost analizate documentele instituționale elaborate de AIM, rapoartele de activitate, materialele rezultate din procesele de consultare cu mediul de afaceri, precum și alte documente relevante care permit verificarea utilizării fiecărui mecanism prevăzut de Agenda Legislativă.

4.2. Utilizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare

Analiza documentelor confirmă utilizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă AIM 2025 în activitatea organizației. Documentele analizate confirmă existența unor instrumente utilizate pentru monitorizarea evoluțiilor relevante pentru mediul antreprenorial, fundamentarea pozițiilor instituționale, documentarea activităților de advocacy și asigurarea transparenței privind activitatea desfășurată.

Totodată, analiza documentelor evidențiază un nivel diferit de dezvoltare și instituționalizare a fiecărui mecanism. Mecanismul intern de observare a mediului IMM și mecanismul de raportare anuală sunt confirmate ca instrumente utilizate în mod constant și integrate în activitatea organizației. În cazul Barometrului IMM, documentele analizate confirmă desfășurarea unor activități de consultare și colectare a opiniilor mediului de afaceri, fără a confirma funcționarea acestuia ca instrument anual distinct, în forma prevăzută de Agenda Legislativă.

Rezultatele evaluării sunt sintetizate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1

Mecanism	Rol	Rezultatele evaluării	Concluzie
Mecanismul intern de observare a mediului IMM	Monitorizarea evoluțiilor relevante pentru mediul antreprenorial și fundamentarea activităților de advocacy.	Documentele analizate confirmă existența și utilizarea unui mecanism intern bazat pe documentare, analiză, consultare și formularea pozițiilor și recomandărilor de advocacy. Totodată, este confirmată monitorizarea continuă a evoluțiilor relevante pentru mediul IMM și valorificarea rezultatelor acestuia în activitatea organizației.	Utilizat și funcțional.
Raportarea anuală privind implementarea Agendei Legislative	Asigurarea transparenței și documentarea periodică a activității organizației.	Documentele analizate confirmă continuitatea practicii instituționale de raportare anuală prin elaborarea, prezentarea și publicarea Raportului anual AIM 2025, care documentează activitatea organizației și rezultatele obținute în perioada evaluată.	Utilizat și instituționalizat.
Barometrul IMM	Colectarea sistematică a percepțiilor mediului de afaceri pentru fundamentarea priorităților de advocacy.	Documentele analizate confirmă desfășurarea unor sondaje și consultări cu mediul de afaceri și utilizarea informațiilor colectate în activitatea de advocacy. Totodată, acestea nu confirmă funcționarea Barometrului IMM ca instrument anual distinct, cu metodologie proprie, rezultate agregate și raportare periodică, astfel cum a fost prevăzut de Agenda Legislativă.	Utilizat parțial.

4.3. Concluzii generale

Analiza documentelor confirmă utilizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă AIM 2025 în activitatea organizației și existența unui cadru intern destinat monitorizării mediului antreprenorial, documentării activităților de advocacy și raportării rezultatelor obținute.

Documentele analizate confirmă existența și utilizarea mecanismului intern de observare a mediului IMM, precum și continuitatea practicii instituționale de elaborare și publicare a raportului anual privind activitatea organizației. Pentru ambele mecanisme au fost identificate suficiente elemente care confirmă utilizarea lor efectivă în conformitate cu obiectivele stabilite prin Agenda Legislativă AIM 2025.

În ceea ce privește Barometrul IMM, documentele analizate confirmă desfășurarea unor activități de consultare și colectare a opiniilor mediului de afaceri. Totodată, acestea nu confirmă funcționarea Barometrului IMM ca instrument anual distinct, cu metodologie proprie, rezultate agregate și raportare periodică, astfel cum a fost prevăzut în Agenda Legislativă AIM 2025.

În ansamblu, evaluarea confirmă utilizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă AIM 2025 și evidențiază diferențe privind nivelul de dezvoltare și utilizare al acestora, astfel cum rezultă din documentele analizate.

CAPITOLUL V. CONCLUZII GENERALE

Evaluarea implementării Agendei Legislative AIM 2025 confirmă că gradul de realizare a obiectivelor asumate diferă de la o inițiativă la alta, însă este în mare parte pozitiv, și variază în funcție de evoluția proceselor legislative și administrative analizate și de rezultatele confirmate de documentele disponibile. Aplicarea metodologiei unitare de evaluare asupra celor 27 de inițiative de advocacy a permis aprecierea individuală a fiecărui obiectiv și formularea unei imagini de ansamblu privind implementarea Agendei Legislative în perioada evaluată.

5.1. Implementarea Agendei Legislative

Rezultatele evaluării evidențiază că Agenda Legislativă AIM 2025 a generat niveluri diferite de implementare în funcție de domeniul de intervenție și de evoluția proceselor de elaborare și modificare a cadrului normativ. (*Tabelul 2 și Graficele 1 și 2*)

Documentele analizate confirmă că, pentru o parte dintre inițiative, obiectivele urmărite prin Agenda Legislativă au fost realizate integral sau într-o măsură semnificativă, ca urmare a adoptării unor acte normative ori a implementării unor măsuri administrative corespunzătoare.

Pentru alte inițiative, evaluarea relevă existența unor rezultate parțiale sau continuarea proceselor de implementare, fără finalizarea obiectivelor asumate în perioada evaluată.

În același timp, analiza efectuată confirmă că pentru un număr de inițiative nu au fost identificate evoluții legislative sau administrative care să permită constatarea realizării obiectivelor promovate. În aceste cazuri, inițiativele au rămas la nivelul activităților de promovare și susținere instituțională sau al propunerilor de politici publice, fără materializarea acestora în modificări ale cadrului normativ ori în măsuri administrative verificabile.

5.2. Rezultatele activității de advocacy

Evaluarea confirmă că activitatea de advocacy desfășurată de AIM a acoperit principalele domenii relevante pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv perfecționarea cadrului normativ aplicabil IMM-urilor, dezvoltarea mecanismelor de sprijin, îmbunătățirea reglementărilor fiscale, simplificarea procedurilor administrative, promovarea activității economice independente, digitalizarea serviciilor publice și consolidarea dialogului dintre autoritățile publice și mediul de afaceri.

Documentele analizate confirmă că, în mai multe dintre aceste domenii, obiectivele promovate prin Agenda Legislativă se regăsesc, integral sau într-o măsură semnificativă, în actele normative și măsurile administrative adoptate în perioada evaluată. Totodată, evaluarea relevă că nivelul de realizare a obiectivelor diferă de la o inițiativă la alta, în funcție de conținutul soluțiilor adoptate și de măsura în care acestea corespund obiectivelor formulate prin Agenda Legislativă.

Pentru alte inițiative, activitatea de advocacy s-a concretizat în elaborarea și promovarea unor documente de poziție, note de concept, propuneri legislative și participarea la procese de consultare publică. Deși aceste demersuri confirmă desfășurarea unei activități instituționale susținute, documentele analizate nu permit constatarea materializării acestora, până la încheierea perioadei evaluate, în rezultate legislative sau administrative care să confirme realizarea obiectivelor urmărite.

5.3. Procesul de monitorizare și evaluare

Procesul de monitorizare și evaluare a fost realizat prin aplicarea metodologiei unitare aprobate pentru prezentul raport și prin analiza acelorași categorii de documente pentru fiecare dintre inițiativele evaluate.

Aplicarea unor criterii uniforme de evaluare a asigurat aprecierea fiecărei inițiative în raport cu obiectivele asumate prin Agenda Legislativă AIM 2025, utilizând aceeași abordare metodologică și aceleași standarde de analiză. Această metodologie a asigurat tratarea unitară a tuturor inițiativelor și comparabilitatea calificativelor acordate.

Totodată, evaluarea confirmă utilizarea mecanismelor interne de monitorizare și evaluare prevăzute de Agenda Legislativă. Documentele analizate confirmă funcționarea mecanismului intern de observare a mediului IMM și continuitatea raportării anuale privind implementarea activităților organizației. În același timp, evaluarea relevă că Barometrul IMM nu este încă implementat în forma instituționalizată prevăzută de Agenda Legislativă, fiind identificate activități de consultare și colectare a feedbackului mediului de afaceri, fără existența unui mecanism anual distinct, susținut de o metodologie și o raportare proprie.

Evaluarea prezentată în raport are la bază exclusiv informațiile confirmate de documentele analizate și nu atribuie rezultatele legislative sau administrative activității de advocacy desfășurate de AIM în lipsa unor dovezi care să confirme existența unei asemenea legături.

5.4. Concluzia generală

Evaluarea confirmă că Agenda Legislativă AIM 2025 a constituit principalul instrument de planificare, coordonare și monitorizare a activității de advocacy desfășurate de AIM în perioada evaluată.

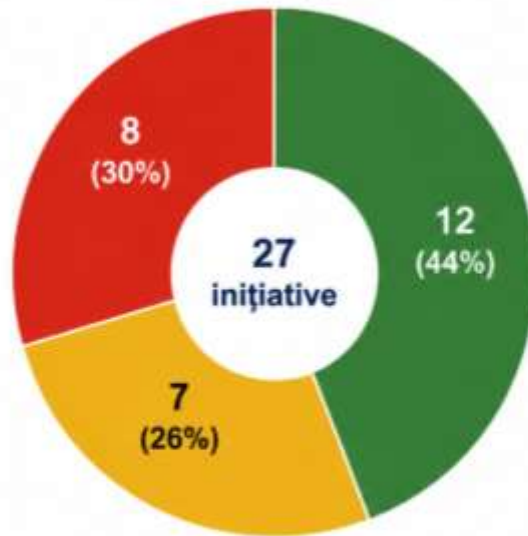
Analiza celor 27 de inițiative de advocacy evidențiază existența unor rezultate legislative și administrative în mai multe domenii de intervenție, alături de inițiative aflate în diferite stadii de implementare și de inițiative pentru care documentele analizate nu confirmă, până la încheierea perioadei evaluate, înregistrarea unor evoluții relevante. În același timp, evaluarea confirmă că activitatea de advocacy a fost susținută printr-un număr semnificativ de analize, documente de poziție, propuneri legislative, demersuri instituționale și participări la procese de consultare publică, care au contribuit la promovarea obiectivelor asumate prin Agenda Legislativă.

Prezentul Raport sintetizează rezultatele evaluării prin aplicarea unei metodologii unitare și reflectă exclusiv constatările rezultate din analiza documentelor disponibile pentru fiecare inițiativă evaluată. În acest mod, Raportul oferă o evaluare obiectivă a gradului de realizare a obiectivelor asumate prin Agenda Legislativă AIM 2025 și constituie un instrument de referință pentru stabilirea priorităților și evaluarea viitoarelor activități de advocacy ale organizației.

Tabelul 2. Sinteza evaluării implementării inițiativelor din Agenda Legislativă AIM 2025

Nr.	Inițiativa evaluată	Calificativ
3.1	Ferestre sectoriale în Fondul de Garantare a Creditelor	Implementată în mare parte
3.2	Publicarea termenelor și indicatorilor privind examinarea cererilor de finanțare	Implementată în mare parte
3.3	Credit fiscal pentru investițiile verzi ale IMM-urilor	În derulare
3.4	Protecția efectivă a răspunderii limitate a asociațiilor SRL în relațiile de creditare	Fără progrese semnificative
3.5	Termene-limită și transparență publică în examinarea cererilor depuse la programele publice de finanțare	Implementată în mare parte
3.6	Motivarea deciziilor și mecanismul intern de contestare a rezultatelor programelor ODA	Implementată
3.7	Cofinanțarea formării profesionale continue pentru angajații IMM-urilor	Fără progrese semnificative
3.8	Fondurile sectoriale de formare profesională	Fără progrese semnificative
3.9	Sprijinirea certificării internaționale și recunoașterea certificatelor necesare accesului pe piața Uniunii Europene	Implementată în mare parte
3.10	Consolidarea capacităților autorității pentru internaționalizarea IMM-urilor	Implementată în mare parte
3.11	Introducerea Testului obligatoriu IMM pentru toate proiectele de acte normative	Implementată în mare parte
3.12	Digitalizarea și consolidarea participării publice în procesul decizional	Implementată în mare parte
3.13	Mecanism unic de intrare în vigoare, cu perioadă de tranziție pentru actele economice și fiscale	În derulare
3.14	Acorduri-cadru între autorități și furnizorii de soluții IT pentru digitalizarea IMM-urilor	În derulare
3.15	Rețea de consultanță gratuită pentru digitalizarea IMM-urilor	În derulare
3.16	Procedură simplificată și controlată de restructurare voluntară a datoriilor pentru IMM-urile aflate în dificultate financiară	În derulare
3.17	Mecanism fiscal de urgență activabil în situații de criză	Fără progrese semnificative
3.18	Proceduri simplificate de insolabilitate pentru IMM-uri	În derulare
3.19	Măsuri și proceduri simplificate de lichidare a întreprinderilor	Fără progrese semnificative
3.20	Perfecționarea mecanismului de obținere a certificatului de forță majoră	Fără progrese semnificative
3.21	Consolidarea Oficiului Național al Turismului în Republica Moldova	Fără progrese semnificative
3.22	Reglementarea trotinetelor electrice în contextul micromobilității urbane	În derulare
3.23	Reglementarea industriei organizării de evenimente	Implementată
3.24	Clasificarea IMM-urilor și regimul fiscal	Implementată
3.25	Reglementarea activității economice independente	Implementată
3.26	Susținerea producătorilor casnici	În derulare
3.27	Regimul fiscal al IMM-urilor: prelungirea facilității pentru profitul nedistribuit și vacanța fiscală pentru întreprinderile nou-create	Implementată în mare parte

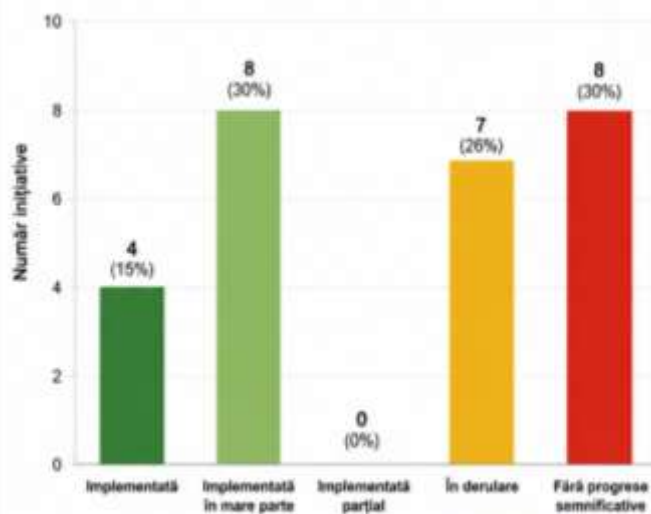
Grafic 1. Profilul general al implementării
 (agregat în 3 categorii)
 Total: 27 inițiative

■	Rezultate obținute (Implementată + implementată în mare parte)	12 (44%)
■	Inițiative în proces (În derulare)	7 (26%)
■	Inițiative fără progrese (Fără progrese semnificative)	8 (30%)

**Grafic 2. Distribuția inițiativelor
pe cele 5 calificative**

Total: 27 inițiative

Calificativ	Implementată	Implementată în mare parte	Implementată parțial	În derulare	Fără progrese semnificative
Număr inițiative	4	8	0	7	8
Proportie	15%	30%	0%	26%	30%

Raportul a fost elaborat cu suportul Guvernului Elveției în cadrul Proiectului „Optim Project – Oportunități prin Tehnologii și Inovație în Moldova” realizat de HELVETAS Swiss Intercooperation și *Center for Center for International Private Enterprise*.

Opiniile exprimate în această Raport aparțin exclusiv autorilor. Acestea nu pot fi interpretate sub nici o formă ca reflectând opinia și poziția Proiectului OPTIM al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, implementat de Helvetas Swiss Intercooperation sau *Center for Center for International Private Enterprise*.

Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

mun. Chișinău, Mediacor, str.
Alexei Mateevici 60

Tel: (373) 60 420 400

contact@sme.md
www.aimm.md